Белоруссияда Ўзбекистон адабиёти ва санъати декадаси давом этмоқда.

Белоруссияликлар ўзбек санъатига мафтун бўлиб қолдилар.

Ўзбек ва белорус — оға-инилар дўстлиги безавол.

Тинчлик, дўстлик, ҳамкорлик таронаси барала янграмоқда.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ 1967 йил 6 июнь, сешанба ◆ № 130 (13.690). ◆ БАҲОСИ 2 ТИЙИН

СОВЕТ—АФҒОНИСТОН ҚЎШМА АХБОРОТИ

КОБУЛ, 2 июнь. (ТАСС). Бу ерда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний Афғонистон подшоси Муҳаммад Зоҳиршоҳнинг таклифига биноан, расмий дўстлик визити билан Афғонистонга келиб, 1967 йил 30 майдан 2 июнгача меҳмон бўлиб турганлиги тўғрисидаги қўшма ахборот эълон қилинди.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний Кобулда бўлган вақтида подшо билан ҳамда Бош министр Муҳаммад Хошим Мейвандвал билан бир неча марта учрашиб самимий, дўстона суҳбатлашди.

Ахборотда айтиладики, дўстлик ва сидқидиллик вазиятида ўтган суҳбатлар вақтида Совет — Афғонистон муносабатлари масалалари ва муҳим халқаро проблемалар устида фикрлашиб олинди. Икки мамлакат ўртасидаги дўстона муносабатлар мустаҳкамланиб бораётганлигидан иккала томон ғоят мамнун эканлиги изҳор қилинди ва Осиё қитъасининг мана шу районида ва бутун дунёда тинчликнинг муҳим фактори бўлган ана шу муносабатларнинг аҳамияти таъкидлаб ўтилди.

Ижобий бетарафлик, блокларга ва ҳарбий гуруҳларга қўшилмаслик, низоли халқаро масалаларни тинч бартараф этиш ва халқларнинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқларини ҳурматлаш, мустамлакачиликка қарши кураш принципларига асосланган, шунингдек дунёдаги ҳамма халқлар билан яхши муносабатларни кенгайтиришга қаратилган Афғонистоннинг ташқи сиёсатига совет томони юксак баҳо берди. Бу сиёсат, дейилади ахборотда, мазкур райондаги вазиятни яхшилашга қўшилган муҳим ҳиссадир.

Совет Иттифоқининг халқлари Совет давлатига асос солинган куннинг 50 йиллигини нишонлаётганликлари муносабати билан афғон томони турмушнинг турли соҳаларида совет халқи эришган муваффақиятларга муносиб баҳо берди, шу хусусдаги ўз табрикларини изҳор қилди ва ана шу ярим аср давомида иккала мамлакатнинг ўзаро дўстлиги доимо мустаҳкамланиб борганлигидан хурсанд эканлигини билдирди.

Афғон томони СССРнинг Афғонистонга берган иқтисодий ва техникавий ёрдами Афғонистоннинг мамлакат иқтисодий тараққиёти негизларини яратишга қаратилган биринчи ва иккинчи беш йиллик планларига доир бир қанча муҳим лойиҳаларини амалга оширишда катта роль ўйнаганлигини айтди.

Афғонистон ҳукуматининг Афғонистон экономикасини ривожлантириш учинчи беш йиллик планини рўёбга чиқаришда қатнашишни сўраб СССР ҳукуматига қилган мурожаати муносабати билан совет томони ўзаро келишиб олиш асосида учинчи афғон беш йиллик плани даврида Афғонистон билан ҳамкорлик қилишни давом эттиришга тайёр эканлигини таъкидлади.

Ўзаро қизиқиш туғдирувчи энг муҳим халқаро проблемалар муҳокама қилинган вақтда, дейилади ахборотда, иккала томон ер юзининг айрим районларидаги, айниқса Вьетнамдаги ва Яқин Шарқдаги вазият жиддий кескинлашганлиги хусусида чуқур ташвиш чекаётганликларини маълум қилдилар.

Томонлар шуни қайд қилдиларки, Вьетнамдаги урушнинг янада авж олаётганлиги халқаро кескинликни кучайтиради ва ялпи тинчликка жиддий хавф солади. Улар Вьетнам ишларига чет мамлакатларнинг аралашувини қатъиян қоралайдилар, Вьетнам Демократик Республикаси территориясига осмондан қилинаётган ҳужумларни ва бомбардимонларни дарҳол тўхтатишни, Вьетнам халқининг четдан ҳеч кимни аралаштирмай, ўз тақдирини ўзи ҳал этиш ҳуқуқи ҳурмат этилишини талаб қиладилар.

Томонлар, дейилади ахборотда, Яқин Шарқ районида вужудга келган вазиятдан ташвишланмоқдалар. Бу ерда миллий озодлик ҳаракатини бостиришга, араб давлатларининг суверенитети ва мустақиллигини бузишга, араблар юртида мустамлакачиликни қайтадан ўрнатишга уриниш содир бўлмоқда. СССР билан Афғонистон ўз мустақиллиги ва суверенитетини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган араб мамлакатларининг курашига бирдамлик изҳор қиладилар ва Яқин Шарқдаги кескинликни яна хатарли равишда кучайтиришга сабаб бўлган иғвогарлик ҳаракатларини қатъиян қоралайдилар.

Томонлар шуни қайд қиладиларки, Ҳиндистон билан Покистон Жанубий Осиёнинг икки давлати ўртасидаги ихтилофларни тинч бартараф этиш тўғрисидаги Тошкент декларациясини имзолаганликлари мазкур райондаги аҳволга хайрли таъсир ўтказди.

Томонлар Европадаги аҳвол тўғрисида фикрлашиб, Европа қитъасидаги халқаро кескинликни юмшатиш Европада ҳамда бутун дунёда тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашнинг муҳим омилидир, деган фикрга келдилар.

Ахборотда қатъий ишонч билан айтиладики, самарали халқаро контроль остида ялпи ва батамом қуролсизланиш тўғрисида бир битимга келиниши халқаро тинчликни таъминлашнинг таъсирчан воситаси бўлиб хизмат қилган бўлур эди.

Бутун дунёда тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш ишида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг роли муҳим эканлигини ҳисобга олиб, томонлар ана шу ташкилотни унинг уставига қаттиқ риоя қилиш асосида мустаҳкамлашдан ўзларининг манфаатдор эканликларини яна бир карра таъкидладилар. Афғонистон подшоси Муҳаммад Зоҳиршоҳ ва Бош министр Мейвандвал Совет Иттифоқига келиш тўғрисидаги таклифномани миннатдорчилик билан қабул қилдилар.

Минск шаҳридаги опера ва балет театрида Ўзбекистон адабиёти ва санъати декадаси тантанали равишда очилди. Чапдаги суратда Белоруссия тупроғини немис-фашистлардан озод қилиш учун олиб борилган жангларда жонбозлик ва мардлик намуналарини кўрсатган ўзбек фарзанди, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, ҳозирги кунда Фарғона областидаги «Коммунизм» колхозининг раиси Мамадали Топиволдиев минбардан туриб, белорус қардошларга ўзбек халқининг қалб саломини топширмоқда. Ўнгдаги суратда Ўзбекистон адабиёти ва санъати декадаси қатнашчилари Минск яқинидаги ўрмонда.

И. Душкин фотолари. (ЎзТАГ фотохроникаси).

● ●

Н. В. ПОДГОРНИЙ ЎЗБЕКИСТОНДА

ССР Иттифоқи Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний расмий визит билан Афғонистонда меҳмон бўлиб, у ердан қайтиб келганидан кейин, 4 июнда Ўзбекистон бўйлаб сафар қилди. Н. В. Подгорний Самарқанд ва Фарғонага борди. У республикада хўжалик ва маданий қурилиш масалалари юзасидан партия, совет органларининг раҳбарлари билан суҳбатлашди. Н. В. Подгорний Тошкентда Ўзбекистон пойтахтининг реконструкцияси ва қурилиши билан танишди.

5 июнда Н. В. Подгорний Москвага жўнаб кетди. Тошкент аэродромида Н. В. Подгорнийни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. С. Насриддинова, республика Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбонов ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

Н. В. Подгорний ўша куниёқ Москвага қайтиб келди.

(ЎзТАГ — ТАСС).

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Давлатга пилла сотиш йиллик планини муддатидан илгари бажарганликлари учун республика ҲУРМАТ ТАХТАСИГА ёзиладилар:

Қоракўл райони (район партия комитетининг секретари **Д. Қурбонов**, район ижроия комитетининг раиси **С. Жўраев**, район комсомол комитетининг секретари **У. Қаршиев**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **Р. Яхшиев** ўртоқлар).

Бухоро райони (район партия комитетининг секретари **А. Давидянц**, район ижроия комитетининг раиси **А. Алиев**, район комсомол комитетининг секретари **М. Ҳамроев**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **З. Муҳиддинов** ўртоқлар).

Гулистон райони (район партия комитетининг секретари **Ғ. Қодиров**, район ижроия комитетининг раиси **А. Каримов**, район комсомол комитетининг секретари **З. Маматқулова**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **А. Тошматова** ўртоқлар).

Боёвут райони (район партия комитетининг секретари **Х. Каримов**, район ижроия комитетининг раиси **У. Бердиназаров**, район комсомол комитетининг секретари **У. Имомқулов**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **З. Исҳоқова** ўртоқлар).

УЛКАН МУШОИРА

— Мен ўз шеърларимни ўзбек тилида ўқиб бермоқчиман.

Зулфия шу гапларни айтиб, шеърларини ўқий бошлаганида залдагилар ўзбек сўзларининг оҳангдорлигига мафтун бўлиб, уни диққат-эътибор билан тингладилар. Сўнгра рус, белорус, қорақалпоқ тилларида шеърлар янгради...

Шу куни кечқурун Белоруссия касаба союзларининг маданият саройида шоирлар йиғини — мушоира яна бошланиб кетди. Яхши традиция бўлиб қолган бугунги мушоиранинг бир хусусияти шу бўлдики, шеърий фикрлар, образлар, ҳислар ҳамманинг қалбига йўл топишига турли хил тиллардаги сўзлар кўмаклашди.

— Ҳозирги вақтда биз, деди Белоруссия Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Максим Танк шу учрашувни очиб сўзлаган нутқида, Белоруссия кутубхоналаридаги, белорус оиласидаги китоблар орасида қардош халқлар ёзувчиларининг асарлари бўлмаслигини тасаввур қилолмаймиз. Алишер Навоий ва Фурқатнинг асарлари, Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг оташин шеърияти, Ҳамид Олимжон, Ғафур Ғулом, Ойбек, Шароф Рашидов, Абдулла Қаҳҳор, Асқад Мухтор ва бошқа жуда кўп ажойиб қалам усталарининг асарлари ҳам бизга яқин ва азиздир.

Ленин мукофоти лауреати академик Петрусь Бровка ва ўзбек поэзияси чашмасидан эндигина баҳраманд бўлаётган ёшлардан Белоруссия давлат университетининг студенти Евгения Янишец ўзбек адибларининг ижоди тўғрисида меҳрибонлик билан гапиришди.

Ўзбекистон ёзувчилар союзи правлениесининг раиси Комил Яшин сўзга чиқиб бундай деди:

Агар сиз ажойиб шоиримиз Ғафур Ғуломнинг сатрларини ўқир экансиз, бу сатрларда Ҳамза поэзиясининг ҳам, Якуб Колас поэзиясининг ҳам таъсирини ҳис қиласиз. Якуб Ғафурни зўр донишманд деб атар эди. Ғафур эса Якубни улуғ устоз деяр эди. Адабиётларимизнинг дўстлиги шу шоирларнинг дўстлигида ўз ифодасини топди. Якуб Колас бизнинг меҳмон бўлиб келишимизга жуда мунтазир эди. Мана энди Белоруссия элида меҳмон бўлиб турибмиз: Бизнинг энг яхши ҳис-туйғуларимизни, энг эзгу истакларимизни қабул қилгайсиз.

Уйғун Якуб Коласнинг ўзи ўзбекчага таржима қилган «Турналәр» номли шеърини Белоруссия халқ шоирига чуқур ҳурмат белгиси деб шу учрашувга туҳфа қилиб олиб келди. Белоруссия шоираси Эди Огнецвет эса Уйғун шеърларидан қилган ўзининг таржималарини ўқиб берди. Мирмуҳсин билан Сергей Граховский, Иброхим Юсупов билан Евдокия Лось кетма-кет минбарга чиқиб, мана шу тариқа ўз шеърларини ўқиб бердилар. Залда тўпланганлар Рамз Бобожоннинг маънодор рубоийларини, Шукруллонинг Тошкент шижоатига бағишланган шеърий асарини, ўз ўғли жанг қилган муҳаббат нашъасини тотган белорус тупроғига туҳфа қилиб гуллар юборган ўзбек онаси тўғрисида Ҳамид Ғулом ёзган шеърни қизғин қабул қилди.

Ўзбекистон ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Раҳмат Файзий Белоруссия ёзувчиларининг Тошкентда нашр этилган китобларини, Ўзбекистондаги Белоруссия адабиёти ва санъати декадасини акс эттирган альбомларни Белоруссия ёзувчиларига тортиқ қилди. Сўнгра Белоруссия поэзиясининг оқсоқоллари Максим Танк билан Петрусь Бровкага тўн кийгизди.

Бу кечада Минск аҳолисидан юзлаб киши ўзбек адиблари билан дўст бўлиб қолишди. Белорус китобхонларига манзур бўлиб қолган шоирлар ва ёзувчилар китобларга ўз дастхатларини ёзиб беришди.

...Бу кечада мана шундай учрашувлар жуда кўп бўлди. У «барча санъатларнинг кўриги»га айланди.

Белоруссия ССР давлат бадиий музейида Ўзбекистон тасвирий санъат виставкаси очилди. Сураткашлик, графика, ҳайкалтарошлик мухлислари Ў. Тансиқбоев, Р. Аҳмедов, Л. Абдуллаевнинг полотнолари билан, И. Икромов, В. Паршин ва бошқа мўйқалам соҳибларининг чизган суратлари, ҳайкалтарошларнинг асарлари билан, халқ усталари М. Каримов, У. Жўрақуловнинг нақшлари билан қизиқиб танишдилар.

Минскдаги энг катта «Партизан» кинотеатрида кинофестиваль очилди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети кинематография давлат комитетининг раиси А. П. Қаюмов ўзбек кинематографчиларининг ижодлари тўғрисида гапириб берди.

Икки республика маданият арбобларининг ижодий учрашувларида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг секретари С. А. Пилотович, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов, Белоруссия ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. Ф. Климов, Ўзбекистон ССР маданият министри В. И. Зоҳидов, Белоруссия ССР маданият министри М. А. Минкович ҳозир бўлдилар.

3 июнда декада Белоруссия йўллари бўйлаб катта сафарга отланди. Декада қатнашчилари уч ижодий группага бўлиниб, республика шаҳарлари ва қишлоқларига йўл олдилар.

Ўзбек артистларининг иштироки билан берилаётган спектакллар ва концертлар Минскда ҳозир ҳам маданий ҳаётнинг катта воқеаси бўлиб турибди. Алишер Навоий номидаги театрнинг Белоруссия ССР давлат академик катта театри саҳнасида кўрсатган спектакли зўр муваффақият билан ўтди. Томошабинлар М. Ашрафийнинг «Дилором» операси тўртинчи пардаси билан, П. Чайковскийнинг «Франческада римини» ва М. Равелнинг «Болеро» балетлари билан танишдилар. Томошабинлар СССР халқ артисти Мухтор Ашрафийни СССР халқ артисти Галия Измайловани, СССР халқ артисти Саодат Қобуловани ва спектаклнинг бошқа қатнашчиларини олқишлар билан кутиб олишди.

Е. ЕФИМОВ,
ЎзТАГ махсус мухбири.

«Космос—163» парвозда

ТАСС АХБОРОТИ

1967 йил 5 июнда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-163» учирилди. Йўлдошга ТАСС 1962 йил 16 мартда эълон қилган программага мувофиқ космик фазони тадқиқ этишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Йўлдош қуйидаги параметрлар билан орбитага чиқарилди: айланишнинг бошланғич даври 93,1 минут; Ер сатҳидан максимал узоқлашуви (апогейда) — 616 километр; Ер сатҳидан минимал узоқлашуви (перигейда) 261 километр; орбитанинг оғиши — 48,4 градус.

Йўлдошда илмий аппаратлардан ташқари орбита элементларини аниқ ўлчайдиган радио система, приборлар ва илмий аппаратларнинг иши тўғрисидаги маълумотларни Ерга етказиб берадиган радиотелеметрик система ҳам бор.

Йўлдошга ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

Пилла—давлатга

Қорақалпоғистонда биринчи

Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига мусобақани кучайтириб, юбилей йилида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун курашаётган Тўрткўл районининг деҳқонлари дастлабки ғалабага эришдилар. Район хўжаликлари давлатга пилла сотиш планини Автоном Республикада биринчи бўлиб муддатидан илгари адо этдилар. Тайёрлов пунктларига 169,4 тонна «кумуш тола» топширилди. Тўрткўллик заршунослар ўз имкониятларини чамалаб кўриб, давлатга яна 40 тонна пилла сотиш ҳақида сўз беришди.

185,5 тонна тайёр!

Қарши районининг азамат пиллачилари Октябрнинг 50 йиллик юбилейи шарафига ўзаро социалистик мусобақани қизитиб, катта ғалабани қўлга киритдилар. Улар Қашқадарё областида биринчи бўлиб, давлатга пилла сотиш планини ва мажбуриятни муддатидан илгари шараф билан бажардилар. Тайёрлов пунктларига 185,5 тоннадан кўп юқори сортли ипак тола етказиб берилди.

Улкан ғалабага чўл бағрида ташкил топган тўнғич хўжалик — «Аврора» совхозининг марду-майдонлари катта ҳисса қўшдилар. Улар 10 тоннадан зиёд ҳосил топширдилар. «Москва» колхозининг пиллачилари 398 қутидан кўтарган 26.000 килограмм ҳосилни Улуғ Октябрнинг 50 йиллик юбилейига совға, деб атадилар. Шунингдек «Коммунизм», «Пахтакор» «Партия XXII съезди», Энгельс номли колхоз ҳамда совхозлар пилла қуртини юксак агротехника қоидалари асосида парвариш қилганликлари учун яхши хирмон кўтаришга муваффақ бўлдилар.

М. ТУЛАНОВ,

ПИЛЛАМИЗ — ТИЛЛАМИЗ

Республикамиз хўжаликларида давлатга пилла топшириш қизғин давом этаётганлиги тўғрисида редакцияга кўплаб телеграммалар келиб турибди. Шулардан бирида бундай дейилади:

— Улуғ Октябрь 50 йиллиги тантаналарига муносиб туҳфа тайёрлаш учун курашаётган Балиқчи райони меҳнаткашлари ажойиб ғалабани қўлга киритдилар. Давлатга кумуш тола етказиб бериш плани муддатидан илгари 101,5 процент адо этилди. Пилланинг 83 процентдан кўпроғи аъло сортларга топширилди. Балиқчи фидокорлари давлатга тағин 30 тонна пилла сотадилар.

* * *

Самарқанд областидаги Иштихон районидан ҳам хушхабар келди. Иштихонликлар юбилей йилида яхши кўрсаткичларни қўлга киритиш учун астойдил курашиб илк ғалабаларга эришмоқдалар. Район хўжаликлари мамлакат кумуш тола омборларига 196 тонна пилла топшириб, бу йилги планнинг барвақт бажарилганлиги тўғрисида рапорт бердилар.

Иштихонликлар ўз имкониятларини ҳисобга олиб, яна 250 центнер пилла топширишга сўз беришди.

Ҳимматингизга балли

БАХТ, [**«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири**]. Совет ҳокимиятининг 50 йиллик юбилейини меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб олиш учун курашаётган Сирдарё районидаги «1 Май» колхозининг чорвадорлари давлатга гўшт сотиш йиллик планини муддатидан олдин ошириб бажарди. Қабул пунктига 31 тонна бўрдоқи ва сўқим гўшти топширилди. Шунингдек, 80 тонна сут етказиб берилиб, ярим йиллик топшириқ муваффақиятли ўринланди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ Л. И. БРЕЖНЕВ БИЛАН СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ РАИСИ А. Н. КОСИГИННИНГ ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛИ ШИМОЛИЙ ФЛОТДА, МУРМАНСК ВА АРХАНГЕЛЬСК ОБЛАСТЛАРИДА БЎЛИШЛАРИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежнев билан СССР Министрлар Советининг Раиси Алексей Николаевич Косигин 31 майдан 3 июнга қадар Баренц денгизи ва Оқ денгиз ҳавзасида, шунингдек Архангельск ва Мурманск областларининг баъзи районларида бўлдилар.

Л. И. Брежнев билан А. Н. Косигин ўртоқлар Қизил байроқли шимолий флотнинг аҳволи билан танишдилар, энг янги жанговар сув усти кемаларини, сув ости кемаларини ва ракета техникасини кўздан кечирдилар. Улар денгиз ҳарбий саркардаларининг, шунингдек олимлар ва конструкторларнинг докладларини тингладилар.

Л. И. Брежнев билан А. Н. Косигин флотнинг жанговар тайёрлигига, унинг ҳозирги замон жанг воситалари билан таъминланиш даражасига юксак баҳо бериб, флот шахсий составининг ҳарбий ва сиёсий тайёргарлиги аъло даражада эканлигини кўрсатиб ўтдилар.

Л. И. Брежнев билан А. Н. Косигин ўртоқлар бу сафар чоғида Архангельск ва Мурманск областларидаги энг катта саноат корхоналарининг иши билан ҳам танишдилар, ишчилар ва инженер-техник ходимлар билан учрашдилар, Мурманск шаҳрининг партия активлари ва балиқчилик саноатининг раҳбарлари билан кенгаш ўтказдилар.

Шаҳарларнинг, саноат корхоналарининг меҳнаткашлари, ҳарбий денгизчилар Л. И. Брежнев ва А. Н. Косигинни зўр самимият билан кутиб олишди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Д. Ф. Устинов, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Л. В. Смирнов, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали А. А. Гречко ҳамда Совет Иттифоқининг бошқа министрлари, шунингдек Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти бош сиёсий бошқармасининг бошлиғи, армия генерали А. А. Епишев, СССР Ҳарбий Денгиз Флотининг бош қўмондони, флот адмирали С. Г. Горшков ва бошқа расмий кишилар чекка шимол районларига қилинган сафарда Л. И. Брежнев ва А. Н. Косигин ўртоқлар билан бирга бўлишди.

* * *

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев билан СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 1967 йил 4 июнда Москвага қайтиб келишди.

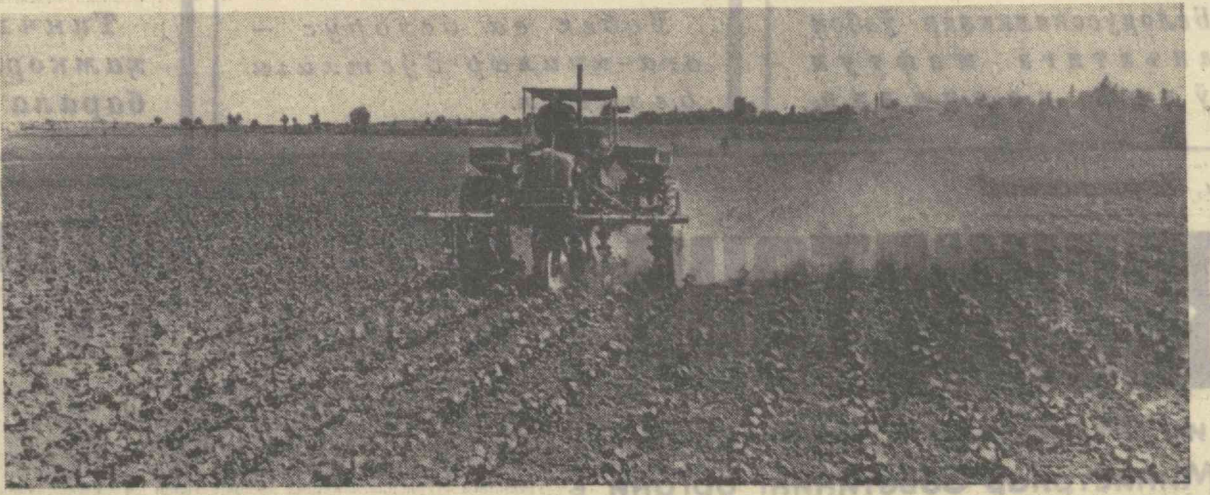

Янгийўл районидаги «Москва» колхозининг аъзолари бу йил пахтадан юқори ҳосил кўтариш учун зўр ғайрат билан ишламоқдалар. Бунинг учун колхознинг барча пахтачилик бригадаларида ғўза парваришига алоҳида эътибор берилмоқда. Суратда: колхознинг илғор звено бошлиғи, моҳир тракторчи Т. Сайфуров ўз даласидаги ғўзаларга ишлов бермоқда.

О. Қозоқбоев фотоси.

ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ХЎЖАЛИКЛАР

ТОШДА ГУЛ УНДИРГАНЛАР

Телевизордан дикторнинг ҳаяжонли овозини эшитишим биланоқ қалбим тўлқинланиб кетди. Қандайдир хушхабар эшитаман, дедим хаёлимда. Шундай бўлди ҳам. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш, маҳсулот етиштириш планларини бажариш, мелиорация ишларини ўтказиш соҳасида эришилган муваффақиятлар, илмий тадқиқотларни ишлаб чиққанлик ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига жорий қилганлиги учун СССР Олий Совети Президиуми илғор хўжалик коллективларини ҳукумат орденлари билан мукофотлаганлиги ҳақидаги хушхабарни эшитдик. Юксак мукофот — Ленин ордени билан тақдирланган хўжаликлар орасида Фарғона область, Поп районидаги Ленин номли колхоз ҳам бор эди.

Бу хўжаликни, унинг кишиларини, далаларини яхши биламан. Хўжаликнинг юксалиши ҳақида, колхозчи-деҳқонларнинг фаровон турмуши тўғрисида газетага кўп ёзганман. Бугун мана шу хўжалик энг юксак мукофотга лойиқ бўлди!

Кўз олдимда колхозни биринчилардан бўлиб ташкил этган коммунист Йўлчи Маматқулов ва унинг нуроний тенгқурлари, колхоз оқсоқоллари, хўжалик довруғини бутун мамлакатга таратган марҳум Меликўзи Умрзоқов, унинг ишини дадил давом эттираётган Тўлаган Жўраев, Маҳмуджон Эшматов, Савринисо Тошпўлатоваларнинг сиймоси гавдаланди

...Уттизинчи йилларда хўжалик шу атрофдаги энг катта колхозлардан ҳисобланиб, 400 гектар майдонда деҳқончилик қиларди. Гектаридан олинадиган ҳосил 10, нари борса 12 центнердан ошмасди. Ўша вақтларда мана шу рақамга жон киргизиш ҳам жасорат ҳисобланарди. Негаки, коллектив рўзғорга уюшган кечаги камбағал батраклар елкаларида тупроқ солинган қоп билан Қорақалпоқ даштининг бир парчасини юлиб олиб, тошлоқда деҳқончилик қилишди. Табиат уларни ҳосил онаси — тупроқдан гина эмас экиннинг жони — сувдан ҳам қисиб қўйган эди. Бутун ёз бўйи экин бир марта, табиатнинг тантилиги тутиб кетган айрим йилларда икки марта суғориларди. Ҳолбуки, бир тош нарида асов Сир ҳайқириб, пишқириб оқарди. Лекин телба дарё деҳқон бошига кулфат келтирса келтирардики, бир қултум сувини раво кўрмасди.

Улуғ мақсадга отланган шерюрак инсонни ҳеч нима қайтаролмагани каби Ғурумсарой қишлоғи деҳқонларини ҳам на қутурган дарёнинг дағдағаси ва на дашт оғзидан дўзах ўти бўлиб пуркалган ҳарорат чўчитолди. Халқнинг асрий орзуси ушалиб, серунум Фарғона диёрининг азамат белига кумуш камарлар боғланди — каналлар қазилди. Шимолий Фарғона канали Поп томондаги ерларнинг асрий ташналигига барҳам берди, Сирдарёнинг ўнг қирғоғидаги ерларга жон киритди. Ўтмишда хаёл бўлиб туюлган ширин орзулар рўёбга чиқиб, боғроғлар, кўз илғамас экинзорлар вужудга келди.

Ғурумсарой қишлоғи пахтачилик тарихида ёрқин саҳифалар очган мард деҳқонлар макони бўлиб қолди. Бобо деҳқон Мамажон ота Тошматовни, довруғи бутун мамлакатга ёйилган дала гвардиячилари дарғаси Меликўзи Умрзоқовни, эллик центнерчилар карвонбошиси Каромат Тошпўлатовани етиштирган мана шу қишлоқ аҳли бўлди.

Хўжаликка ишнинг кўзини биладиган, янгиликка ўч кишилар бош бўлиб келгач, колхоз довруғи яна ҳам ошиб кетди. Мана ўн йилдирки, колхозга донишманд деҳқон ўғли Аҳмаджон Одилов бошчилик қилиб келмоқда. Шу давр ичида деҳқончилик фан билан илғор тажриба ҳамкорлигида юритиш йўлига дадил ўтиб олди. Пахтачилик агротехникасида унутилаёзган халқ тажрибаларини тиклаш ташаббускорларидан бири шу хўжаликдир.

Чунончи, бу ерда илгари чигит экиладиган ерларда запас нам тўпланмасди. Кексаларнинг маслаҳати билан нам тўплаш одат тусига киритилганда чигит ернинг ўз намига қийғос униб, бақувват ниҳоллар ҳосил бўлди. Ўсимлик июннинг бошларигача сув талаб қилмайдиган бўлди. Ғўза калта бўғин бўлиб ўсиб, озуқа кучи баргга эмас, тўғридан-тўғри ҳосил шохларига борди. Натижада хирмоннинг чўғи ошгандан-ошаверди. Бунга ўхшаш тажрибалар кўплаб синаб кўрилиб, деҳқончиликда жорий қилинди. Уларнинг бундай бой тажрибалари бутун водийдаги хўжаликларнинг мулки бўлиб қолди.

Ҳозир колхозга келган киши хўжаликнинг кўз илғамас майдонларини, колхоз қишлоқларининг кўркам жамолини кўриб инсон меҳнатига таҳсин ўқийди. Кейинги ўн йилнинг ўзида пахтанинг ялпи ҳосили икки баравар кўпайди. Бултур 1650 гектар ернинг ҳар гектаридан қарийб 35 центнердан «оқ олтин» ундириб олинди. Механизациянинг кенг жорий этилиши туфайли ҳар меҳнат кунига тўланган ҳақ 5 сўмдан ошиб кетди. Бу, бундан ўн йил олдингига нисбатан 6 баравар кўпдир.

Колхоз аъзоларининг бу йилги режалари яна ҳам катта. Улар Улуғ Октябрнинг ярим асрлик юбилейини катта меҳнат совғалари билан кутиб олишмоқчи. Гектаридан олинадиган пахта ҳосили 40 центнерга етказилади. Кўпчилик бригадаларнинг пахтакорлари эса 50 центнерли марраны кўзлаб турищибди. Ахир, беш йиллик охирига бориб колхоз бўйича гектаридан 46 центнердан ҳосил етиштириш керак-да. Оташқалб коммунистлар амалда бунга эришиш мумкинлигини шу йилиёқ кўрсатмоқчилар.

Ҳалол меҳнат кишиларни ҳам, қишлоқ қиёфасини ҳам ўзгартириб юборди. Энди Ғурумсарой Социалистик Меҳнат Қаҳрамони марҳум Меликўзи Умрзоқов номига қўйилган. Қишлоқнинг номигина эмас, қиёфаси ҳам бошқача. Алмисоқдан қолган пахса девор билан ўралган пастак уйлар ўрнига кенг, ёруғ, замонавий бинолар қурилган. Колхоз касалхонаси шаҳар поликлиникаларидан қолишмайди. Саккизта қишлоқнинг ҳаммасида медицина пунктлари ишлаб турибди. Тўртта қишлоқда колхозчиларнинг 1,5 мингга яқин ўғил ва қизлари таълим оляпти. 50 йигит ва қиз республикамизнинг турли ўқув юртларида фан чўққиларини эгалламоқда. Улардан 20 киши колхоз стипендиати.

Олти йилдан буён марказий ошхона, новвойхона ишлаб турибди. Колхозчиларнинг боғча ва яслиларида тарбияланаётган, мактабларда таҳсил олаётган фарзандларига ҳар куни бепул иссиқ овқат берилади, тўй-ҳашамларга колхоз активлари бош-қош.

Ленин орденли Ленин номли колхоз аъзолари юксак мукофотга яраша меҳнат қилиб, Улуғ Октябрнинг 50 йиллик юбилейини муносиб туҳфалар билан кутиб олишга аҳд қилишган.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

Коммунист мулоҳазаси

АНЪАНА ЎРНАТСАК ДЕЙМАН...

Тошкентдаги партия ташкилотларининг бирида шундай воқеанинг гувоҳи бўлдим: ёши анчага бориб қолган бир киши навбатдаги ой учун партия взноси тўлашга партбюро секретари хонасига кириб келди.

— Буни қаранг-а, — деди у ҳаяжонланиб тантанали оҳангда, — улуғ Ленин партияси сафига ўтганимга роппа-расо 40 йил бўлибди...

Секретарь партия билетининг биринчи варағини очиб кўз югуртириб чиқди-да: «Ҳа, чиндан ҳам 40 йил экан» деб қўяқолди. Бошқа бирор илиқ сўз айтишга иймандими, ҳарҳолда гапни қисқа қилди. Взносни олганлик ҳақида имзо чекиб, штамп босди. Кекса коммунист аллақандай бўлиб индамай чиқиб кетди.

Ҳа, у хафа бўлганича бор. Бу воқеани кўриб ўзим ҳам ранжидим. Ахир, қирқ йил партия сафида бўлиш жуда катта воқеа-ку! Шу муддат ичида коммунист ўз бошидан не-не воқеаларни ўтказмаган? Партия ташкилоти секретари кишининг умрида абадий эсдалик бўлиб қолган бу воқеанинг 40 йиллиги билан табриклаб, келажакдаги фаолиятига муваффақият тиласа қандай яхши бўларди!

Қандай хиссиётсиз киши экан бу секретарь, деб ўйларсиз, ҳурматли газетхон? Ундай эмас. Бу ўртоқ яқиндагина сайланган. Тажрибасиз. Лекин ишга астойдил киришган. Чамамда, шундай тажрибали, кўпни кўрган кекса маслакдоши олдида ўзини йўқотиб қўйган бўлса керак. Шу муносабат билан менда бир фикр туғилди: нега коммунистларнинг «юбилейи»ни ўтказишни одат тусига киритмаймиз? Менингча, кўплашиб бу масалада бир фикрга келиб олсак ёмон бўлмас эди. Бошланғич партия ташкилотларида кекса большевиклар, Ленин партиясининг ветеранлари, Советлар учун курашган, хуллас ҳамиша олдинги сафда бўлган кекса большевикларнинг партияга кирган йили нишонланса айни муддао бўлур эди.

Лекин бу юбилейлар ниҳоятда тантанавор бўлиши шарт эмас. Юбилярнинг қисқача ҳаёт йўли ҳақида навбатдаги партия йиғилишидами, ёки бирор йиғиндами айтиб ўтилиши мумкин. Бутун гап шундаки, коммунист ўз маслакдошларининг меҳрибончилигини сезсин.

Яқинда ўртоқ П. Тимофеевнинг КПСС сафига ўтганига 50 йил тўлди. Партия ветерани революцион ҳаракатда актив қатнашган. Ҳозир ҳам қаерда оғир иш бўлса, уни ўша ерда учратасиз. Бу ҳақда кўп тиражли газетада мақола берилди. Менингча, бу камлик қилади. Шу йиғинда ёш коммунистларни тўплаб, ветераннинг ўзи мазмунли ҳаёт йўли ҳақида гапириб бериши мумкин-ку.

Мамлакатимизда туғилган кунни, балоғатга етиб, паспорт олган кунни, меҳнат юбилейини ва бошқа кунларни нишонлаш одати анъана тусини олди. Мана шу чиройли анъаналарга коммунистнинг партияга кирган йили юбилейини нишонлаш ҳам киритилса, нур устига аъло нур бўлар эди. Партия ташкилоти ҳаётидаги, унга аъзо бўлган коммунистлар ҳаётидаги муҳим воқеаларни нишонлаб туриш партия аъзоларининг активлигини оширишга, ёшларни революцион анъаналар руҳида тарбиялашда ғоят катта ёрдам беради.

Шонли юбилейга қизғин тайёргарлик кўрилаётган шу кунларда Коммунистик партия ветеранлари билан ёшларнинг учрашувини тез-тез уюштириш катта аҳамият касб этади. Ленин гвардиясининг кекса аъзолари ёшларга комсомол билетлари топширишлари, пионер сборларида Ленин набиралари кекса коммунистларни фахрий пионерликка қабул қилишлари мумкин. Мана шу чиройли ва ҳаяжонли учрашувлар ҳозир ўтказилмоқда. Худди шу каби кекса коммунистларнинг партияда 40—50 йил турганлигини нишонлаш ҳам одат тусига кириб қолсин.

Р. СТЕЙКУНАС,
КПСС аъзоси,
Литва қурилиш поездининг хизматчиси.

РЕДАКЦИЯДАН: ўртоқ Р. Стейкунас мактубида кўтарилган масала диққатга сазовордир. Бу таклиф ҳақида оддий коммунистлар, партия ташкилотларининг секретарлари ва партия ходимларининг мулоҳазаларини кутамиз.

БУГУНГИ ТОШКЕНТ

Тошкент телемарказининг кўриниши.

И. Глауберзон фотоси.

Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги олдидан

ЁДГОР

КЕКСА БОЛЬШЕВИКНИНГ ХОТИРАЛАРИ

ТОНГДА Скобелевдан чиққан отряд шаҳардан ўн икки километр узоқликдаги Аввал қишлоғига кириб борди. Қишлоқ энди уйғона бошлаган. Муаззин хириллаган товуш билан мусулмонларни номозга чақиряпти. Кўчаларда ҳар хил кийинган одамлар.

Бизни волисполком раиси Тошмирза кутиб олди. У биринчи кўришдаёқ бизларга ёқмади. Қора сақичдек соқоли чўзинчоқ юзини қоплаб турибди. Кўзлари қирғийникидек ваҳший. Бурни ҳаддан ташқари узун. Қалин лаблари хомгўштдай қип-қизил. У сохта табассум билан қўлини кўксига қўйди:

— Марҳамат, марҳамат қилсинлар, жондан азизлар. Мен сизларнинг хизматларингизга тайёрман. Қани, фақирона кулбамизга кириб дам олиб, овқатланинглар. Бошим осмонга етади.

Катта боғнинг ўртасидаги қайрағоч остига дарҳол дастурхон ёзишди. Мева-чева, ширинликлар қўйилди. Дарҳол буғи чиқиб турган палов келтиришди.

* * *

КУН бўйи комитетнинг иши билан танишдик. Деҳқонлардан тушган шикоят хатларда волис бошлиқларининг адолатсизликлари, кўполликлари, ошна-оғайнигарчилик қилишаётганликлари ёзилган эди.

Қош қорайганда Тошмирза келиб, бизларни яна уйига таклиф этди. Бўза ичиб, чуқур уҳ тортди, босмачиларнинг ваҳшийликларидан нолиди:

— Фуқаро жуда қийин. Босмачилар ҳаммани қон қақшатяпти. Ўғрилик, ўлдириш, зулм авжига минди. Айниқса Советда ишлайдиганларга оғир. Худо ўзи асрасин, кеча-кундуз юрагимизни ҳовучлаб юрамиз. Шўро ҳукуматига қайишганларни тутдай тўкиб кетишяпти. Мана, Иброҳим акани олинг. Камбағалларни ёқлаб бир оғиз сўз айтгани учун тилини кесишди. Аҳмадали сизларнинг отрядларингизга ёрдам бергани учун тунда келиб, қўлини чопиб ташлашди.— Тошмирза гапини тугатар-тугатмас қўлини кўксига қўйди-да, жамоат ишлари билан бир жойга боришини айтиб, чиқиб кетди.

* * *

ҚАЛИН, юмшоқ шоҳи кўрпалар. Энди ухлаш керак. Кўрпага кириб энди оёғимизни узатиб ётганда, дарахтлар орасидан шитирлаган шарпа эшитилди. Анорларнинг қўнғироқдек гуллари силкинди. Майда япроқлар орасидан аввал орик қўл, сўнг яхтакнинг йиртилган енги, ундан кейин эски дўппи кўринди. Мен нафасимни ютиб, тикилиб турибман. Кўса, чўтир юзли киши атрофга кўз югуртириб чиқди. Шундагина мен енгил нафас олдим. Бу — йигирма ёшлик батрак Ёдгор эди. У босмачиларга қарши курашда отрядимизга кўп ёрдам берган.

— Ҳа, Ёдгор, сенмисан,— дедим секин шивирлаб.

Ёдгор лабига кафтини босиб, жим, деган ишорани қилди. Сўнг атрофга олазарак қараб, ҳаяжонли шивирлади:

— Бу ерда ётиб қолманглар. Тошмирза сотқин. У ўз боласини ейдиган тўнғизга ўхшайди.

Биз жавоб беришга улгурмасданоқ Ёдгор қандай тез пайдо бўлган бўлса, худди шундай тез япроқлар орасига кириб, кўздан ғойиб бўлди.

Ёдгор ёш Советлар ҳукуматининг энг садоқатли ҳимоячиларидан бири эди. Аввал, Каптархона, Мўён. Водил қишлоқларини босмачилардан тозалаш учун курашганимизда у ҳамиша бизга кўмаклашди.

Биз боғдан чиқиб, волост комитетига бордик. Идорада стол-стуллар бор эди. Ётдик. Аммо кўнгил нотинч, кўзимизга уйқу келмасди. Босмачилар инглизлардан анча қурол-яроғ ва пул ёрдам олганликлари бизга маълум эди.

«1918 йилнинг баҳоридаёқ Фарғона водийсининг районларида бир неча йирик босмачилар шайкалари борлиги аниқланган эди. 1919 йилнинг охирларига келиб эса босмачилар шайкасининг сони 40 дан ошиб кетди.

Инглиз айғоқчилари бу тўдаларни қудратли бир муштга айлантириш учун шайкаларнинг бошлиқлари билан маслаҳатлашиб, махсус отлиқлар корпуси тузмоқчи бўлдилар»*).

Кўнгилга ҳечнарса сиғмайди. Дилимиз хуфтон. Ёдгор ҳақ, Тошмирза чиндан ҳам сотқин экан, деган қарорга келдик. Тун ярмидан оққанда кимдир эшикни мушти билан қаттиқ уриб, тақиллатди. Ёдгорнинг товуши эшитилди:

— Тез туринглар, босмачилар қишлоқни босишди!

Кўчадан милтиқ товушлари эшитила бошлади. Апил-тапил кийиниб, милтиқларни қўлга олганча қоронғи кўчага югурдик. Атроф қоп-қоронғи. Ҳар бир девор, дарахт кўзимизга босмачидек кўринади. Милтиқлардан ўқ уздик. Шу пайт биз томонга бир шарпа югуриб келди. Тишларининг ғижирлагани эшитилди. У Ёдгор эди:

— Тошмирза босмачиларни эргаштириб келибди,— деди у ҳаяжонланиб.— Бу ердан тез кўчинглар. Улар томларга чиқиб, бекиниб олишган. Ана у эски мозористонга бориб, яширининглар.

Биз қоронғи тор кўчадан югуриб, ёнтоқлар ўсиб ётган эски мозористондаги қабрларга кириб яшириндик. Юрагимиз дук-дук уради.

Бизларнинг орқа томонимизда бир ит увиллай бошлади. Бундан шубҳаланган босмачилар устимизга ўқ ёмғири ёғдиришди. Бизлар ҳам ҳар замонда бир-иккита ўқ отиб қўярдик.

Ҳаммамизнинг ҳам ёшагимиз келарди. Дўстим Федя ёнимда ўтирибди. У Оренбургдан. Яқиндагина болалиги ўтган қишлоқни соғинганини, ўрмонга овга борганларини қумсаганини менга айтиб берган эди:

— Наҳотки ўлигимиз шу ерларда қолиб кетади, Яков,— деди у маъюс.— Болаларимиз бизни бошқа кўришмайдими.

Юрагимизда нафрат, қасос ўти алангаланди. Қоронғига тикилиб, тиккайиб кўринган шарпаларга қарата ўқ узавердик. Ўқ визиллаб ҳавода учар, қабристондаги улкан теракнинг япроқларини шитирлатиб юлиб кетарди. Тонг отарда босмачилар охирги ўқларини отишиб, қишлоқдан чиқиб кетишди. Волисполком идораси олдида бир босмачининг мурдаси ётарди. Унинг танаси менга жуда калта кўринди. Яқинроқ бориб қарасам боши бўйнидан жудо этилган экан. Босмачилар уни нима сабабдандир ўлдириб, ҳеч ким танимаслиги учун бошини олиб кетишган экан.

Қабристондан чиқдик. Жангал ва тиканлар кийимларимизни йиртиб юборган эди. Узоқда арава ғилдиракларининг ғижирлагани эшитилди. Чойхонага келиб Тошмирзани кўрдик. Қўл-оёқлари арқон билан чандиб ташланган, бир бурчакда ётарди. Ёдгор ва бошқа қишлоқ активлари сотқинни ушлаб, халқ ҳукмига юбориш учун тайёрлаб қўйишган экан. Тошмирзанинг боғидан бир неча қути ўқ ва милтиқлар топилди.

* * *

ОРАДАН қирқ йилдан кўпроқ вақт ўтди. Ҳозир ҳам дераза олдида туриб кўзимни юмсам, дарахтлар орасидан Ёдгор чиқиб келаётгандек туюлади. Ҳаяжонланаман. Гўё бу воқеалар кечагина бўлиб ўтгандек. Ҳолбуки, орадан қарийб ярим аср ўтиб кетибди.

Я. ГОРБУНОВ.
1919 йилдан КПСС аъзоси

*) Ю. Алескеровнинг «Ўрта Осиёда интервенция ва гражданлар уруши» китобидан.

РАЙОН ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

ИРОДА

Май ойининг биринчи ярмида республикамизнинг айрим районларида юз берган сув тошқини туфайли кўпгина майдонлардаги ғўза ниҳоллари зарар кўрди. Бироқ, суяги меҳнатда қотган пахтакорларимиз табиий офатни чекинтирдилар.

«Суръат» газетаси Юқори Чирчиқ райони меҳнаткашларининг сув тошқини оқибатларини тугатишда кўрсатаётган мардликларига алоҳида ўрин бермоқда. «Сув тошқини бизнинг участкамизга анча зарар етказди,—деб ёзади Арғанчи қишлоқ Советининг раиси Ж. Елибоев ва «Правда» колхозининг «Ленинизм» участкасининг бошлиғи Ким Эк-Ман ўртоқлар.— Бироқ, бу қийинчиликлар деҳқонларимизнинг иродасини бука олмади. Зарар кўрган оилаларга давлат томонидан моддий ёрдам кўрсатилди. Сув ювиб кетган майдонларда чигитни қайта экиб, ундириб олдик».

ҚЕКСА ДЕҲҚОН ҲИКОЯСИ

Улуғ инқилобнинг 50 йиллик тантанаси куни яқинлашгани сари хўжаликлар, корхоналарнинг меҳнат аҳли ўзлари босиб ўтган шонли йўлга яқинроқдан назар ташлашмоқда. Коллективлаштиришнинг қийинчиликлари, эришилган ютуқлар, ўзгаришлар яна бир бор кўздан кечирилмоқда. Бу, Андижон область, Ленин районида чиқадиган «Ленин йўли» газетасида колхоз тузумининг ветерани Келдибой ота Сойназаровнинг «Колхоз тарихини ўрганамиз» рубрикаси остида берилган суҳбатида ҳам ўз аксини топган. «Ўша йилларда пахтачиликдаги ишлар қўл кучида бажариларди,— дейди Келдибой ота.—Чигитни жўяк усулида экиб, ағдарма чопиқ қилардик».

Келдибой отанинг айтишича, у яшаётган «Социализм», колхозининг 1930 йилларда 18 центнердан пахта етиштирилган майдонларида ҳозир 35-40 центнердан ҳосил кўтариляпти. Колхозда меҳнаткашларнинг фаровон ҳаёт кечиришлари ва намунали ишлашлари учун ҳамма шароит мавжуд.

ШАХСИЙ НАМУНА

Ленинград районидаги Ленин номли колхоз механизатори, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Иброҳим Аҳмедов райондаги барча механизаторларга очиқ хат билан мурожаат қилиб, дала гвардиячиларини юбилей йилида район бўйича етиштириладиган 70 минг тонна пахтанинг 20 минг тоннасини — «зангори кемалар» билан териб олишга даъват этди.

Ташаббускор механизаторнинг ўзи бу йил 100 гектар ердаги ғўзани сифатли парвариш қилиш ва 200 тонна пахтани «пўлат этаклар»дан тўкиш мажбуриятини олди, деб хабар қилади «Янги Фарғона» газетаси.

СУҒОРИШ ГРАФИГИ НЕГА БАЖАРИЛМАЯПТИ

Хуррам Мардоев, Рашид Турдиев ўртоқлар кўп йиллардан буён сувчилик қилишади. Устоз сувчилар бригада карталарини яхши ўзлаштириб олганлар, сувни қаердан тарашни олдиндан белгилаб қўйишади. Улар ҳозир ғўзани биринчи суғоришни эгат оралатиб ўтказишяпти, кўплаб сувни тежашяпти. Эгатлар ораси майин қилиб юмшатилгани ва нормал намлангани туфайли ғўза томирлари яхши ўсиб, экин баравж бўляпти. Бу икки сувчи З. Искандаров бошлиқ бригаданинг 55 гектар майдондаги ғўзасини биринчи сувдан чиқарди. Улар ҳар куни нормадаги 1,5 гектар ўрнига икки гектар ва ундан ошиқ ердаги ғўзани суғоришяпти.

«Партия XX съезди» колхозида бундай уста сувчилар кўп. 96 сувчи 21 группага бўлиниб, эгатларга сув таряпти. Кейинги кунларда колхознинг 485 гектар майдондаги ғўзасига оби-ҳаёт таралди. «Халқобод», «Иттифоқ», Карл Маркс номли колхозларда, Свердлов номли совхозда ҳам ғўзани суғориш яхши ташкил этилган. «Халқобод» колхозида ҳозиргача 450 гектар ердаги ғўза биринчи сувдан чиқди. Колхоз территориясидаги коллекторларга насос ўрнатилиб, секундига қўшимча 330 литр сув олиняпти. Суғорилган карталар пешма-пеш юмшатиб борилипти. Колхознинг Абдулла Қўзиев бошлиқ бригадасида 84 гектар ердаги ғўзадан 80 гектар ердаги ўсимлик суғорилди.

Лекин райондаги кўпчилик колхозларда «ерда нам кўп», «экин ҳали сув талаб бўлгани йўқ» деган нотўғри фикр билан ғўзани суғоришга етарли эътибор берилмаётир. Айниқса «8 Март», «Меҳнат роҳат», Куйбишев номли, Энгельс номли, Киров номли колхозларда ғўзани суғориш пайсалга солинмоқда.

Энгельс номли колхозда аҳвол айниқса ёмон. Колхоз идорасидаги маълумотларда ғўза қатор оралари узунасига икки марта, кўндалангига бир марта культивация қилинганлиги, яганалаш тугаллланганлиги кўрсатилган. Даладаги ҳақиқий аҳвол эса бутунлай бошқача. Қодир Жалилов бошлиқ бригада даласида бўлганимизда хунук фактга дуч келдик. 53 гектар ердаги ғўза трактор билан кўндалангига қирқилган. Шундан кейин унга одам ораламаган, ғўза туплари ростланмаган, экинни бегона ўт босиб кетган. Барча карталарда кўчат жуда сийрак бўлиб қолган, тупроқ зичлашиб кетган. Ғўзанинг томири чирий бошлаган. Ғўза туплари қизилпоча бўлиб қолибди.

— Қанча майдондаги ғўза суғорилди? — сўрадик бригада бошлиғидан.

— Эртадан бошлаб сув оламиз, — жавоб берди у.

— Неча гектар ғўза озиқлантирилди?

— Озиқлантиришни ҳам ҳали бошлаганимиз йўқ.

Колхознинг Ҳайдар Султонов, Карим Самандаров, Дўстмурод Убаев бошлиқ бригадаларида ҳам ғўзани суғоришга киришилмаган. Колхоз раиси Саъди Мардоев мақтаган М. Очилов бошлиқ бригадада 93 гектар ердаги ғўзанинг энди 3 гектарига сув таралган. Ҳолбуки, ўтган йили бу бригадада худди шу кунгача биринчи суғориш тугалланган экан. Колхознинг 1.530 гектар ердаги ғўзасидан фақат 68 гектари суғорилган.

«Меҳнат роҳат» колхозида бригадаларга ғўзани суғориш юзасидан график берилмаган, сувчилар ажратилмаган. Янгикент каналидан келаётган сув бекорга оқиб ётибди. Шу кунгача бу хўжаликда бор-йўғи 5 гектар ердаги ғўза суғорилган. Киров номли колхозда эса суғоришнинг сифатига эътибор берилмаяпти.

Ғўзани группа усулида суғориш, сувдан тежаб-тергаб фойдаланишда ўтган йиллари ташаббус кўрсатган Иштихон районида ҳозирги аҳвол ана шундай. Район Зарафшон дарёсидан ўзига тегишли сувни олаётганига, Самарқанд областидаги бошқа районларга нисбатан ички сув ресурсларига бой бўлишига қарамай, ғўзани суғориш бўйича белгиланган кунлик ва беш кунлик графиклар бажарилмаётир.

Район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи Б. Крючков биринчи суғоришни 17 июнгача тугаллаймиз, дейди. Агар аҳвол шундай кетаверса бу қуруқ сўз бўлиб қолмасмикин?

Т. КАРИМОВ,
Самарқанд область «Ленин йўли» газетасининг мухбири.
Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЗАРҚАЙНАР ЗАРАФШОН

Қизилқум марказидан репортаж

«Олтин устидан учиб кетяпмиз!» — Самолёт моторининг гуруллаши аралаш Зарап Петросович Зарапетяннинг шу сўзларини эшитдим. Лекин самолёт қанотлари остида ҳамон қум барханлари ястаниб ётарди.

Шу ерга келганда бирдан кўз ўнгимизда бу ерларга ҳовушмайдиган қизиқ бир манзара гавдаланди. Йўллар, мачталар, траншеялар кўзга чалинади. Кейин рассом қўли билан чизилгандек ажойиб уй-жой манзаралари бирин-кетин ўта бошлади.

Бундан икки йил муқаддам бу ердаги ҳувуллаб ётган тепаликлар орасида қурувчиларнинг биргина чайласи сўппайиб турарди. Симёғочда, олов пуркаб турган саҳрода худди у билан ўчакишгандай симёғочга «бу ерда Зарафшон шаҳри қад кўтаради!» деган лавҳа ёзиб қўйилган эди. Зарафшон эса зарқайнар, демакдир.

Кон комбинатининг директори З. П. Зарапетян кундан-кунга ўсиб бораётган шаҳар кўчаларидан олиб юрди. Мана, ўндан ортиқ тўрт қаватли иморатларга одамлар кўчиб киришибди. Иссиқ кунда одамларни шабада сийпалаб турсин деб биноларга пешайвон ишланган.

— Қалай, ўтқазган дарахтларинг кўкардими? — деб сўради Зарап Петросович қурувчилардан куйиб-пишиб. Шундай деб уйларнинг рўпарасига бир текис қилиб ўтқазилган ниҳолларга қараб йўл олди. Бу киши ниш ураётган қайрағоч, акацияларга табиатга ишқи тушганлиги учун ҳаяжонланаётгани йўқ. «Одамларда саҳрони боғ қилса бўларкан-ку, деган ишонч туғилса бас» дейди у.

Шаҳардан чеккароқда 7 гектарли тажриба участкаси бор. Олмалар кўм-кўк, анжир қуёшнинг оромбахш таъсиридан ўзини қўйиб юборибди, токларни айтмайсизми. Меҳнатни аямасанг Қизилқумни ҳам боғ қилса бўлади.

Зарап Петросович бизни қурилиш раҳбарлари билан таништирди. Уларнинг ҳаммаси ҳам ёшлардан. Ёшларга дадиллик билан ишонишни Зарапетян совет индустриясининг атоқли ташкилотчиларидан бири бўлган устози А. П. Завенягиндан ўрганган. Заполярье бойликларини шу олим билан бирга ўзлаштирган. Норильск шаҳрига пойдевор қўйган.

Рафик Ханянцнинг енгида Бауман номли Москва олий техника ўқув юртининг белгиси. У кучли водопровод қурилишига раҳбарлик қилади. Бу иншоот нодир бўлиб, Амударёдан Зарафшонга томон 250 километр чўзилган. Қувурларнинг диаметри Бухоро — Урал газ қувурининг диаметридан катта. Агар газчилар у ерда 30 километрли оғир қум барханларини енгиб ўтган бўлсалар, бу ерда трассанинг ярми ана шу қийин йўллардан ўтади. Қувурдан ўтадиган дарё ўз йўлида ярим миллион гектар яйловни суғориши керак.

Жазирама. Машинанинг эшигига қўл уриб бўлмайди. Худди бир нарса жаз этиб куйдириб оладигандек. Лекин қурилишнинг томири бир меъёрда уриб турибди. Кишилар шаҳар ҳам, карьер ҳам сувсиз туролмаслигини яхши билишади. «Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига 100 километрли трасса ўтказамиз!» — қурувчиларнинг бугунги шиори ана шундай.

МАНА, туя ўркачидек Мурунтов тоғлари қад кўтариб турибди. Ўзбек геологлари очган олтин конига худди шу ном берилган. Шу ер ости ҳазинасини деб қумлар орасида Зарафшон шаҳри қурилмоқда, бу ерга Амударёдан сув келтирилмоқда...

Урал экскаваторлари тепаликларни текислаб, олтин маъданининг устини очмоқда. Йирик-йирик олтин маъданлари доналари орган «БелАЗ»лар пайдар-пай ўтиб турибди.

— Қалай, олтинга ўхшайдими? — деб сўрашади кончилар кулранг тош парчасини кўрсатиб. — Қанчалик синчиклаб қарасанг ҳам орзиқиб кутган ялтироқ нарсани кўрмайсан. Лекин ҳар бир шундай тошда шу нодир металлнинг жуда майда заррачалари бор. Бу ерда олтин Уралдаги ва мамлакатнинг шимоли-шарқидаги туб олтин конлари сингари фақат кварц «томир»ларида учрамайди. Бу ерда олтин ён атрофдаги жисмларга сингиб кетган.

Кўп соатлардан бери бўлажак кон комплексининг катта хўжалигини кўздан кечиряпмиз. Бу суҳбатларни жамласак, Қизилқумдаги конининг афзаллиги ҳақида, яқинда Ватанимизнинг пўлат сандиғига туша бошлайдиган бойликлар ҳақида ҳикоя ҳосил бўлур эди.

Қип-қизил чўлда Магниткангинг котлованини қазиганларни ёки Россияни электрлаштириш ленинча планининг тўнғичи бўлган Волхов ГЭСини ёғоч тирговичлардан тиклаганларни ўша кезларда «хаёлпарастлар» деб аташганди. Биринчи беш йиллик қурувчиларини чегарамизнинг нарёгидагилар ҳам шундай деб аташган. Лекин улар бу сўзга «омон бўлсак кўрармиз» деган маънони қўшиб тушунганлар.

Қизилқум олтин кони комплексини барпо этаётган кишиларнинг орзусини яққол кўриб турибмиз. Қўлимда Мурунтов конидан олинган оғир, жилваланиб турган олтин ёмбисининг бир парчасини ушлаб турибман. Тўғри, бу ёмбилар ҳозирча экспериментал цехида тайёрланади.

Фабриканинг ўзи эса миқёси жиҳатидан жуда катта бўлиб, мисли кўрилмаган тез суръатлар билан қад кўтармоқда. Қурилиш майдончаларига илиб қўйилган плакатларда «мамлакат Мурунтов олтинини 1968 йилда олади!» деган сўзлар ёзилган. Кўз ўнгингизга диаметри 25 метр бўлган ва 35 метр чуқурликка туширилган ҳовузни келтиринг. Олтин маъданлари думпкарларда олиб келиниб ана шу ҳовузга ташланади. Бу ҳовуз темир-бетон ҳалқалар билан қопланган. Михаил Сергеевич Ильин бригадаси иш кўзини заргардек билиб ишлабди. Ҳовуз деворларига 5 тонналик қоплама тюбингларни жойлаштириш, уларни больтлар билан мустаҳкамлаш керак эди. Бунда тюбинглар ораси нари борса бир ярим миллиметрдан ошмаслиги керак эди. Бригаданинг ҳамма аъзолари инженерми дейсиз. Рекорд муддатда — атиги тўрт ой давомида ҳовузга «тўн» кийдирилди. «Қизилқум метроси» — чўян билан қопланган 40 метрли ер ости йўли ҳам тезда битказилди. Майдаланган маъдан бу ердан тегирмонга узатилади.

— Олтин конга олтин калит ҳам топиш керак, — дейди Ленин мукофоти лауреати СССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси Б. Н. Ласкорин. У бир гуруҳ мутахассислар билан биргаликда таркиби жуда мураккаб бўлган Мурунтов маъданининг калитини топа билган.

«Сорбция», «ионитлар», — ҳозир бу ерда жуда кўп тилга олинадиган сўзлар шулар. Технология процесси маъдан пульпасидан олтинни сорбциялаш методи деб аталади. Сорбция, бу сингдириш демакдир. Пульпа дегани кукундек майда маъданнинг қуюқ эритмаси. Бу янги процесснинг «бош қаҳрамони» — совет химиклари томонидан барпо этилган ион алмашинувчи смолалардир.

Қордек оппоқ халатни кийиб тажриба цехига — мўъжазгина фабрикага кирамиз. Ёш технолог Михаил Верешчагин бизга кулранг ҳарсангларни олтин ёмбига қай тариқа айлантиришни кўрсатяпти. Михаил бу ерга энг кекса олтин кони районни бўлган Балейдан келган. У билан бирга биринчи операцияни бажараётган агрегатлар ёнидан ўтиб кетяпмиз. «Бу ерда ҳамма нарса Балейдагидек», — деб изоҳ беради Верешчагин гўё бу ердаги ҳамма нарса илгари Балейда қандай бўлса шундай бўлгандек...

Мана буни ҳали сиз кўрган эмассиз... Агар Балейда фильтрлаш цехи жуда катта бўлса, бу ерда бутун бошлиқ цех кичик бир майдончага жойлашган. Саралаш процесси ҳам шу зангори цилиндрда юз беради. Пульпа олтинни ушлаб қолувчи ион алмаштирувчи смола билан қўшилади.

Олтини ажратиб олинган эритма ташлаб юборилади. Сарғиш рангдан қуюқ жигарранг тус олган ионит бусинкалари регенерация колонналарига туширилади. Бу ерда олтин смоладан қоришмага айланади.

Мана, олдимизда тиниқ суюқлик солинган шиша. Бундоқ қарасангиз, унинг ичида қуёш эритилган дейсиз, — ранги саҳар пайтидагидай заррин. Ҳар бир литрда бир неча грамм нодир металл бор.

Қуёш эритмасининг бундан кейинги ўзгаришларини кузатамиз. У электролиз аппаратдан, мўъжаз эритувчи печлардан ўтади. Хуллас, стаканчаларнинг остига — «томчиларга» олтин пластинкачалар чўкади.

— Кўпчилик олтин фабрикаларида, — деб ҳикоя қилади Б. Н. Ласкорин, — процесс, одатда, 10-11 процентли олтин концентрати олиш билан тугалланади. Бу концентратлар кейин аффинаж заводларига жўнатилади. Охири мураккаб схема йўли билан соф металл олинади. Мурунтовдаги корхона концентрат эмас, балки юқори даражада соф олтин беради.

Мурунтов этагида «Солнечний» деган кичкина бир посёлка жойлашган. Бу ерда геологлар яшашади. Зарафшон аҳолиси уларнинг номини ҳурмат билан тилга олади. Чунки бу гўзал шаҳар аслида В. М. Шурыгин, К. Б. Шулятников, И. С. Соколларнинг қидирув партиялари томонидан очилган сўқмоқлар ўрнида қад кўтармоқда.

Ўзбекистон ССР геология министрининг ўринбосари В. Г. Горькавец билан суҳбатлашдим. Мурунтов олтинини очганларнинг ичида кимни биринчи деб атаса бўлади деб қизиқдим. Саволим ножўя эканлигини тезда тушундим. Мурунтов — бу катта коллективнинг кўп йиллик меҳнати. Ер ости ҳазиналари қўлига бслга олиб тоғларга тирмашган геологлар томонидан очилган пайтлар энди ўтиб кетди. Қизилқумда маъданлар деярли ер юзасига чиқмайди. Улар энг янги қатламларнинг қалин жилдлари билан тўсилган. Ҳозирги вақтда ҳар қачонгидан кўра ер қобиғининг тузилиш қонуниятлари устида жиддий ўйлаш керак.

Виктор Георгиевич картанинг ёнига келди. Кўрсаткич таёқчаси Уралнинг шимолий этакларидан Орол денгизигача сирпаниб тушди.

— Эндиликда, — дейди у,— Урал металлоген минтақаси Тяншань билан боғланганлиги тобора аниқ бўлиб бормоқда. Урал тоғлари ёш қатламлар жилди остида жанубга томон давом этганга ўхшайди.

Шу пайт ёшлигимда ўқиган А. Ферсманнинг китоби эсимга тушиб қолди. Машҳур тадқиқотчи Қизилқумни кесиб ўтаётганда Урал тоғи билан Тяншань тоғининг алоқадорлиги ҳақида тахмин айтган эди. «Менинг саёҳатларим» деган китобни қўлимга олдим. Ундан қуйидаги сатрларни ўқидим. «Урал тоғи билан ҳозир Қизилқум остида яшириниб ётган тоғ тизмалари қолдиқларининг геохимик алоқаси борлиги бизга тобора аниқ бўлиб қолмоқда». А. Ферсманнинг тахмини эндиликда ўзбек геологларидан, Ленин мукофоти лауреатлари, фан доктори И. Ҳ. Ҳамробоев, В. Г. Горькавец ва бошқа ташаббускорларнинг мукаммал гипотезасига айланмоқда. Ўзбек еридаги айрим топилмалар назарий жиҳатдан асосланмоқда.

— Ўзбекистонда Мурунтовдан ҳам бойроқ «ҳазина»лар очилса ажаб эмас,— дейди В. Г. Горькавец.

Бир куни Зарафшон қурувчилари ҳузурига қўшни «Оқтов» совхозидан машҳур оқсоқол, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Жабай Балимонов келиб қолди. Машҳур чўпон бу ерда нима учун шаҳар қурилаётганлигини сўради. Шунда унга «Бу ердан олтин қазиб оламиз...» деб жавоб беришди. Жабай ота бошини чайқаб «қаҳрамон эканси злар» деган сўздан бошқа ҳеч нарса айтмади.

Кейин чўлда пахта, яъни «оқ олтин» ҳақида эмас, балки ўзбек олтини ҳақидаги қўшиқ пайдо бўлди. Бу қўшиқда космос томон йўл олаётган йўлдошларда камалак сингари кўзни қамаштирадиган олтин ҳақида, Қизилқумни бўйсундирганларнинг кўкрагини безайдиган Ленин тасвиридаги олтин ҳақида куйланади. Бу қўшиқда Қизилқумдан олинган қуёшли металл Ватанимизга янада катта бойлик, бахт-саодат бағишлажаги ҳақидаги сўзлар бор.

Айтишларига қараганда, бу қўшиқни Жабай Балимонов ўлимидан сал олдин тўқиган экан. Ҳозир совхоз отанинг номига қўйилган.

В. МОЛЧАНОВ,
(«Правда»нинг махсус мухбири).
«ПРАВДА» 1967 йил, 5 июнь.

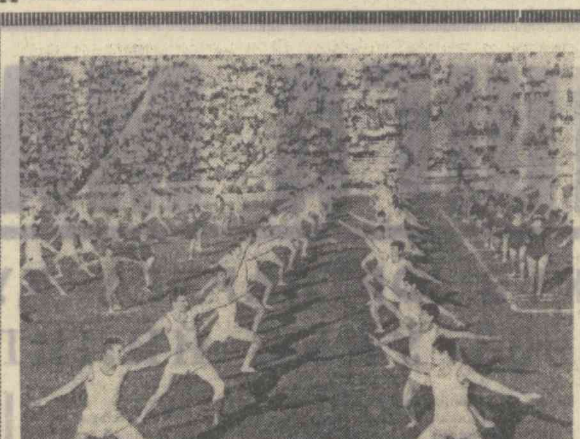

Спартакиададан фотолавҳалар

Суратларда: «Пахтакор» стадионида спартакиада қатнашчиларининг намунали чиқишлари. Ўзбекистон XIV спартакиадаси қатнашчиларининг паради. Баландликка сакраш бўйича танлаш мусобақасида «Буревестник» жамиятининг спортчиси Г. Иванова ўз маҳоратини намойиш қилаётир. Кўп курашчи спортчилар 800 метр масофага югурмоқдалар. Узоқ масофали тўсиқдан сакраш мусобақасида.

В. Сироткин фотолари.

Халқаро ҲАЁТ

ДЕНГИЗ ВА ДАРЁ ФЛОТИ ИШЧИЛАРИ КАСАБА СОЮЗИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БАЁНОТИ

Америка ҳарбийлари Вьетнамдаги машъум урушни жонжаҳдлари билан кенгайтиришга уриниб, бизнинг мамлакатимизга қарши жиноий ҳаракат қилди. 2 июнь куни Американинг осмон қароқчилари Вьетнам Демократик Республикасининг Камфа портида рейдда турган совет «Туркистон» савдо кемасига ҳужум қилди. Бомбардимон натижасида кема экипажининг икки аъзоси оғир яраланди ва улардан бири ҳалок бўлди. Кемага жиддий шикаст етди.

Совет денгизчилари, СССР сув транспортининг барча меҳнаткашлари Америка агрессорларининг сурбетларча ҳаракатидан ниҳоятда дарғазаб бўлдилар. Улар кема қатнови эркинлигини қўпол равишда бузаётган, халқаро ҳуқуқни поймол қилаётган Америка ҳарбийларини қаттиқ қораладилар. Биз шунга аминмизки, совет савдо кемаларига қарши қилинаётган агрессия ҳаракатларини барча мамлакатларнинг денгизчилари, бутун тараққийпарвар инсоният қоралайди.

Совет ҳукуматининг АҚШ ҳукуматига билдирган норозилигини ва огоҳлантиришини сув транспорти меҳнаткашлари батамом қўллаб-қувватладилар. Қудратли ватан Совет денгизчиларига мададкор эканлигини, Совет ҳукумати улар турмушининг хавфсизлигини таъминлашга қодир эканлигини совет денгизчилари билишади. Улар Совет Иттифоқи савдо ва иқтисодий алоқалар боғлаб турган мамлакатларнинг ҳаммасига, жумладан, халқи Америка агрессорларига қарши қаҳрамонона кураш олиб бораётган Вьетнам Демократик Республикасига бундан буён ҳам ҳеч иккиланмай сафар қилавередилар.

ДЕНГИЗ ВА ДАРЁ ФЛОТИ ИШЧИЛАРИ КАСАБА СОЮЗИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПРЕЗИДИУМИ
1967 йил, 3 июнь.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ЯПОНИЯДА ЮБИЛЕЙ ТАРАДДУДЛАРИ

ТОКИО. Токиодаги «Куданкайкан» залининг улкан саҳнаси Маркс—Ленин барельефи ва ўнлаб қизил байроқлар билан безатилди. Якшанба куни Япония пойтахти аҳолисидан икки мингга яқин киши, асосан студентлар ва ишчи ёшлар «Капитал»нинг юз йиллиги ва Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигига бағишланган лекцияларни тинглаш учун бу ерга тўпландилар.

Токиодаги лекциялар билан Японияда шу йил охиригача ўтказиладиган кенг юбилей тадбирлари бошланди.

НОРОЗИЛИК

ХАНОЙ. Вьетнам Демократик Республикаси ташқи ишлар министрлигининг вакили 4 июнда баёнот эълон қилди. Баёнотда у, Вьетнамга қарши агрессив урушда Австралия маъмурлари Америка империалистлари билан тил бириктиришни кенгайтираётганларига қарши кескин норозилик билдирди, деб хабар беради ВИА агентлиги, жумладан баёнотда айтиладики, май ойининг охирида Фуоктэй вилоятида амалга оширилган террорчилик операцияси вақтида Австралия самолётлари маҳаллий аҳолини қириб ташлаш учун заҳарли химикатлар сочганлар.

ПЕНТАГОН РЕЖАЛАРИ

ВАШИНГТОН. «Крисчен сайенс монитор» газетасининг хабар беришича, пентагон Атлантик океанидан Шимолий Вьетнам соҳилларига «Ньюпорт ньюс» оғир крейсерини юбориш ниятидадир. Бу крейсер Вьетнам Демократик Республикаси соҳилларини денгизда туриб тўплардан ўққа тутишни кучайтириши зарур. Мудофаа министри Макнамара Америка линкорларидан бирини Вьетнам соҳилларига жўнатиш режасини ҳам тузмоқда.

Болгар дўстлар ҳузурига

Тошкент области меҳнатчилари Хасково ишчилари ва деҳқонлари билан мусобақалашиб келмоқдалар. Тошкент область партия комитетининг секретари П. В. Костриков бошчилигидаги область делегацияси 3 июнда дўстона визит билан Болгарияга жўнаб кетди.

Улар ўн кун мобайнида Хасково округида бўлиб, партия ва совет иши тажрибаси билан танишадилар, пахта етиштиришни комплекс механизациялаш соҳасидаги ўз тажрибаларини мусобақадош дўстларига айтиб берадилар.

(ЎзТАГ).

АРАБЛАР ИҒВОГАРЛАРГА ЗАРБА БЕРМОҚДАЛАР

Яқин Шарқ осмонида яна қора булутлар пайдо бўлди. Америка 6-флотининг Ўрта денгиздаги ҳаракатлари тўғрисидаги ташвишли хабарларни телеграф ва радио бутун ўтган ҳафта давомида ҳар куни бутун дунёга маълум қилиб турди. Июннинг бошларида «Саратога» ва «Америка авианосецлари, «Литл-Рок» ва «Галвестон» крейсерлари, 10 та эсминец ва бошқа кемалар Крит ороли районига тўпланди. «Нью-Йорк таймс» мухбирининг «Америка» авианосецидан хабар беришича, 6-флотнинг бутун қуввати Мисрнинг Искандария портига қаратиб қўйилди. Бу портга «кемалар бир кунда ва авианосецлардаги реактив қирувчи —бомбардимончи самолётлар тахминан 20 минутда етиб бора олади».

Исроил Яқин Шарқдаги аҳволни яна жиддий равишда кескинлаштиришнинг ташаббускори бўлиб чиқди. Шу мамлакатнинг давлат арбоблари, жумладан бош министр Эшкол қўшни Сурияга қурол билан бостириб кириб, уни мажақлаб ташлашга неча марталаб ошкора даъват қилди. Тель-Авивда Сурияга қилинадиган ҳужум нинг плани ишлаб чиқилди. Англияда чиқадиган «Морнинг стар» газетасининг хабар беришича, Сурияга 16 ёки 20 майда ҳужум қилиш мўлжаллаб қўйилган эди.

Бироқ, Сурияни ғафлатда қолдириб, унинг якка ўзини мағлубиятга учратиш режалари барбод бўлди. Бирлашган Араб Республикасининг ҳукумати Исроилнинг йирик қўшинлари Сурия чегараларига тўплана-ётганлиги тўғрисида ўз вақтида хабардор бўлди ва қардош мамлакатга дарҳол ёрдам қўлини узатди. Бирлашган Араб Республикасининг ҳукумати, аввало, ўзининг Исроил чегарасига туташ территориясидан Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг қўшинларини олиб чиқиб кетишни талаб қилди. Бу қўшинлар 1956 йилги Англия—Франция—Исроил агрессияси давридан бери шу ерда турган эди. БМТ қўшинларининг шу ерда туриши Исроилга ҳарбий устунлик берар, чунки Исроил шундан фойдаланиб, ўзининг бутун кучини Сурия чегарасига тўплаш имкониятини олар эди. Бошқа араб давлатлари ҳам Сурия халқининг мардонавор кураши билан бирдамлик изҳор қилиб, Исроил ҳужум қилган тақдирда Сурияга мадад беришга тайёр эканликларини айтишди.

Бирлашган Араб Республикаси кўрган ҳарбий чоралар натижасида Исроил ўз қўшинларининг бир қисмини мамлакатнинг жанубига юборишга мажбур бўлди ва шу тариқа Сурия чегарасидаги Исроил қўшинлари камайди. Ишнинг бундай тус олишини Исроил ҳам, унинг Англия—Америкадаги ҳомийлари ҳам мутлақо кутмаган эдилар. Улар БМТ қўшинларини олиб чиқиб кетиш масаласи юзасидан Бирлашган Миллатлар Ташкилотида узоқ мунозара бошлаб юбориб, шу тариқа Исроилнинг Сурияни тор-мор келтиришига фурсат яратиб берамиз, деб ўйлаган эдилар.

Исроил урушқоқларининг илҳомчилари ўз планлари барбод бўлганига жавобан ошиғич равишда Хавфсизлик кенгашини чақиртирдилар ҳамда Америка ва Англия флотлари кемаларини Ўрта Денгизнинг шарқий қисмига келтириб қўйдилар. Шу тариқа исроиллик иғвогарларнинг ҳаракатлари кўп жиҳатдан нефть монополияларининг, аввало, Америка нефть монополияларининг манфаатларини кўзлаб қилинаётганлиги бутун дунёга яна бир марта равшан билиниб қолди. Шу кунларда «Нью-Йорк таймс» газетаси: «Иккинчи жаҳон урушидан кейин инглизлар билан французлар шу райондан аста-секин ситиб чиқарилган сари, Қўшма Штатлар уларнинг ўрнини ола борди», деб таъкидлагани бежиз эмас эди.

Форс кўрфази атрофидаги райондан жаҳонда қазиб олинаётган бутун нефтнинг 27 проценти чиқарилмоқда. Америка компанияларининг бу райондаги капитал маблағлари 2,5 миллиард доллардан ошади. Араб мамлакатларида ўзларининг табиий бойликларидан ваҳшийларча фойдаланилаётганлигига барҳам бериш тўғрисидаги талаблар қанчалик кучайиб бораётганлигини Америка ва Англия нефть монополиялари надомат билан кузатиб турибди. Шундай шароитда нефть монополиялари Исроилни шу монополияларнинг манфаатларини мудофаа қилиши лозим бўлган ўзига хос мустамлакачи назоратчи деб билмоқдалар.

Араб мамлакатларининг ўз мустақиллигини мустаҳкамлаш учун олиб бораётган курашини бутун дунё халқлари қўллаб-қувватламоқдалар. Совет Иттифоқи араб мамлакатларига ҳар томонлама катта ёрдам бериб турибди. Совет ҳукумати 14 майда Яқин Шарқдаги аҳвол тўғрисида баёнот берди. Бу баёнот дунёнинг шу районида агрессия режаларини тузаётган кишиларни жиддий суратда огоҳлантирди. Жаҳон жамоатчилиги билдираётган фикрлар Совет ҳукуматининг баёноти жазавага тушган кишиларнинг ҳушини жойига келтириб қўювчи восита бўлганлиги хусусида шак-шубҳа қолдирмайди.

Г. ШИШКИН.
(ТАСС).

БИЗНИНГ АХБОРОТ

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Навоий химия комбинати коллективи Совет ҳокимиятининг 50 йиллик юбилейи шарафига вахтада туриб ишлаб, ҳар сменада планга қўшимча маҳсулот тайёрлашга муваффақ бўляпти. Азот кислотаси, ҳавони парчалаш ва селитра цехларининг кимёгарлари маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, сифатини яхшилашда намуна бўлмоқдалар.

Ғ. Қодирқулов.

ПЕШҚАДАМЛАР

В. Гончаров, Б. Куритиков, А. Турсунов каби илғор ишчилар Андижон уйсозлик заводи коллективининг юбилей олди мусобақасида пешқадамлик қилаётирлар. Улар шу неча-кундузда июль ойи ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришяпти.

У. Раҳматуллаев.

ҚОҲИРА РАДИОСИНИНГ ХАБАРИ

ҚОҲИРА, 5 июнь. (ТАСС). Қоҳира радиоси қуйидагиларни хабар қилди: бугун эрталаб соат 9 да Исроилнинг қуруқликдаги қўшинлари ва авиацияси кенг миқёсда Бирлашган Араб Республикасига ҳужум қила бошлади. Исроил авиацияси Сувайш канали районида Синай ярим оролидаги ҳарбий аэродромларга, Қоҳира яқинидаги ҳарбий аэродромга ва Шарм Алшейхга ҳужум қилди.

Қоҳира радиоси Америка танкерининг Сувайш каналида 40-километрда тўхтаганлигини ҳам хабар қилди. Радионинг хабар беришича, Исроил авиацияси Франция танкерига зарба беришга уриниб кўрган.

ҚОҲИРА, 5 июнь. (ТАСС). Қоҳирада эрталаб соат 9 дан 15 минутлар ўтганда ҳаво тревогаси эълон қилинди. Зенит тўпларидан ўқ узилганлиги ва бомбалар портлаганлиги эшитилиб турди.

Қоҳира радиоси Москва вақти билан соат 11 да хабар беришича, Бирлашган Араб Республикасининг турли районлари осмонида Исроилнинг 42 самолёти уриб туширилган.

БУЮРТМА БЎЙИЧА АВАРИЯ

ҚИЗИҚ ҲАНГОМАЛАР

Патрик Бернарнинг номи Франциядан бошқа мамлакатларда ҳам жуда машҳур. У автомобилларда ва мотоциклларда кишини ҳайратда қолдирадиган машқлар қилади. Унинг охирги программасига тўла тезликда кетаётиб, машинани орқага буриш ва соатига 100 километр тезлик билан келаётган бошқа автомашинага урилиш, тўрт карра «бочка» ясаш (автомобилни ўз ўқи атрофида айлантириш) ва бошқа «номер-лар» киритилган.

Бу хавфли машқларнинг ҳаммаси ҳимоя қилувчи белбоғлар ишлаб чиқарадиган фирма президенти жаноб Альфеннинг назорати остида ўтказилади. Ҳимоя қилувчи белбоғлар ҳалокат юз берган пайтда ҳайдовчи ўриндиқнинг суянчиғига осилиб қолиши учун мўлжалланган. Фирма автомобилчини прибор тахтасига урилишдан сақлаб қолиш мумкин бўлса, у жуда хавфли тўқнашувлардан ҳам эсон-омон қутулишини исботлашга ҳаракат қилмоқда.

«Орьян» газетасининг ёзишича, П. Бернар анча вақт Байрутда яшаб, яқинда шаҳар маъмурларига «соатига 80 километр тезлик билан келаётган машинани уриб, ўзининг эсон-омон қолишини» томоша қилишни таклиф этган. Бироқ «буюртма бўйича» 28 марта авария қилган автомобилчининг бой тажрибасига қарамай, «шаҳар оқсоқоллари» унинг таклифини рад этишни мақсадга мувофиқ деб топдилар.

Шуниси қизиқки, деб ёзади Байрут журналистлари, бу «таннти» ишдан бўш вақтларида автомобилда эмас, балки... моторли велосипедда юришни афзал кўради. У «шаҳарда автомобилчилардан кўра хавфли кишилар йўқ» деб шикоят қилади.

Суратда: Патрик Бернарни Байрут соҳилидан мотоциклда соатига 80 километрли тезлик билан денгизга ташлаётган пайтда кўриб турибсиз.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ МИНИСТРЛИГИ

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА 1967—1968 ЎҚУВ ЙИЛИГА СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ИНСТИТУТИ

(Тошкент шаҳри, Виборг кўчаси, 5)

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

енгил ва тўқимачилик саноати машиналари ва аппаратлари; натурал ва химиявий толаларни йигириш; пахта ва химиявий толаларни йигириш; натурал ипак олиш технологияси; пардозлаш ишлаб чиқаришини ускуналаш ва унинг химиявий технологияси; трикотаж ишлаб чиқариши; тикув буюмлари технологияси; чарм буюмларнинг технологияси; тўқимачилик, кенг истеъмол саноати буюмлари экономикаси ва уни ташкил этиш; тикув буюмларни конструкциялаш.

КЕЧКИ УҚИШГА:

енгил ва тўқимачилик саноати машиналари ҳамда аппаратлари; натурал ва химиявий толаларни йигириш; тикув буюмлари технологияси, чарм буюмлари технологияси; тўқимачилик, кенг истеъмол саноат буюмлари экономикаси ва уни ташкил этиш технологияси.

СИРТҚИ УҚИШГА:

тўқимачилик саноати машиналари ва аппаратлари; толали материалларга дастлабки ишлов бериш; натурал ва химиявий толаларни йигириш; трикотаж ишлаб чиқариши; тикув буюмлари технологияси; тўқимачилик, кенг истеъмол саноати буюмлари экономикаси ва уни ташкил этиш; тикув буюмларини конструкциялаш.

ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ИНСТИТУТИ

(Тошкент шаҳри, Олмазор кўчаси, 183)

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

халқ хўжалигини планлаштириш, саноатни планлаштириш, моддий-техника таъминоти экономикаси ва уни планлаштириш; меҳнат экономикаси; қишлоқ хўжалигини планлаштириш; молия ва кредит: статистика; бухгалтерия ҳисоби; иқтисодий информацияни механик усулда ишлаш; қишлоқ хўжалигида бухгалтерия ҳисоби.

КЕЧКИ УҚИШГА:

халқ хўжалигини планлаштириш; саноатни планлаштириш; моддий-техника таъминоти экономикаси ва уни планлаштириш; меҳнат экономикаси; молия ва кредит; бухгалтерия ҳисоби; иқтисодий информацияни механик усулда ишлаш.

СИРТҚИ УҚИШГА:

халқ хўжалигини планлаштириш; саноатни планлаштириш; моддий-техника экономикаси ва уни планлаштириш; меҳнат экономикаси; қишлоқ хўжалигини планлаштириш; статистика; молия ва кредит; бухгалтерия ҳисоби; қишлоқ хўжалигида бухгалтерия ҳисоби.

Бухоро Давлат педагогика институти

(Бухоро шаҳри, Коммунарлар кўчаси, 2)

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

Она тили ва адабиёти; рус тили ва адабиёти; чет тиллар; математика; биология ва химия; тарих ва география; география ва биология; жисмоний тарбия; бошланғич таълим педагогикаси ва методикаси, умумтехника фанлари; меҳнат ва чизмакашлик.

СИРТҚИ УҚИШГА:

Она тили ва адабиёти; чет тиллар; математика; география; биология; тарих; бошланғич таълим педагогикаси ва методикаси. Рус тили ва адабиёти.

РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ РЕСПУБЛИКА ИНСТИТУТИ

(Тошкент шаҳри, Литературная кўчаси, 4).

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ УҚИШГА:

Рус синфларида рус тили ва адабиёти.

Миллий синфларда рус тили ва адабиёти.

ФАРҒОНА ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИНИНГ ҚУҚОНДАГИ УМУМТЕХНИКА ФАКУЛЬТЕТИ

(Қўқон шаҳри, Киров кўчаси, 17)

Электр симлари ва тармоқлари, ноорганик моддалар ва химиявий ўғитлар технологияси; мойлар технологияси; саноат ва граждан қурилиши; автомобиль транспорти.

ҚАРШИ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

(Қарши шаҳри, Кўчабоғ, 17)

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

Она тили ва адабиёти; рус тили ва адабиёти; чет тиллар; физика; математика; биология ва химия; география ва биология; тарих ва география; жисмоний тарбия; бошланғич таълим педагогикаси ва методикаси.

СИРТҚИ УҚИШГА:

Она тили ва адабиёти; рус тили ва адабиёти; география; тарих; биология; бошланғич таълим педагогикаси ва методикаси.

Термиз Давлат педагогика институти

(Термиз шаҳри, Фрунзе кўчаси, 43).

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

Она тили ва адабиёти; рус тили ва адабиёти; математика, тарих ва география; чет тиллар; бошланғич таълим педагогикаси ва методикаси.

СИРТҚИ УҚИШГА:

Она тили ва адабиёти; рус тили ва адабиёти; чет тиллар; бошланғич таълим педагогикаси ва методикаси.

ҚЎҚОН ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

(Қўқон шаҳри, Карл Маркс кўчаси, 63)

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

Рус тили ва адабиёти; она тили ва адабиёти; чет тиллар; математика; жисмоний тарбия; бошланғич таълим педагогикаси ва методикаси; тарих ва география.

СИРТҚИ УҚИШГА:

Рус тили ва адабиёти; она тили ва адабиёти; тарих; бошланғич таълим педагогикаси ва методикаси; чет тиллар; математика.

Оҳангарон Давлат педагогика институти

(Оҳангарон шаҳри, Чакриев кўчаси, 17).

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

рус тили ва адабиёти; она тили ва адабиёти, тарих ва география; бошланғич таълим педагогикаси ва методикаси.

МАРҒИЛОНДАГИ СИРТҚИ УҚУВ—КОНСУЛЬТАЦИЯ ПУНКТИ

(Марғилон шаҳри, «Ёш ленинчи» кўчаси, 16)

СИРТҚИ УҚИШГА:

пахтага дастлабки ишлов бериш; тўқимачилик саноати машиналари ва аппаратлари; пахта ва ипакни йигириш; тўқимачилик; трикотаж ишлаб чиқариши, тикув буюмлари технологияси; кенг истеъмол саноати буюмлари экономикаси ва уни ташкил этиш.

САМАРҚАНД АРХИТЕКТУРА ҚУРИЛИШ ИНСТИТУТИ

(Самарқанд шаҳри, Лолазор кўчаси, 64)

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

архитектура; саноат ва граждан қурилиши; қурилиш экономикаси ва уни ташкил этиш.

АНДИЖОНДАГИ ТИЛЛАР ИНСТИТУТИ

(Андижон шаҳри Мир кўчаси, 1).

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ УҚИШГА:

Рус тили ва адабиёти, чет тиллар (немис, инглиз, француз).

УЗБЕК ДАВЛАТ ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ ВА СПОРТ ИНСТИТУТИ

(Тошкент шаҳри, Виставочная кўчаси, 28).

КУНДУЗГИ, КЕЧКИ ВА СИРТҚИ УҚИШГА:

Жисмоний тарбия ва спорт.

Олий ўқув юртларига қабул қилиш қоидалари «Совет Ўзбекистони»нинг 26 май сонида босилган.

ЎРТА МАХСУС ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА

Тошкент политехника техникуми

(Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 26).

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

металларни қирқиш йўли билан ишлаш; тикув фабрикалари машиналари ва ускуналари; мебель ишлаб чиқариши; тикув ишлаб чиқариши; чарм буюмлар технологияси; високий печать технологияси; брошюра-муқова ишлаб чиқариши технологияси; пойафзал моделлаштириш ва чармга бадиий ишлов бериш; кийим-кечакни моделлаштириш ва конструкциялаш.

КЕЧКИ УҚИШГА:

металларни қирқиш йўли билан ишлаш; тикув фабрикалари машиналари ва ускуналари; мебель ишлаб чиқариши; пахта йигириш ишлаб чиқариши; тикув ишлаб чиқариши; ип-газлама йигирув ишлаб чиқариши; чарм буюмлари технологияси, кийим-кечакни моделлаштириш ва конструкциялаш.

СИРТҚИ УҚИШГА:

мебель ишлаб чиқариши; тикув ишлаб чиқариши; чарм буюмлари технологияси.

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ТЕХНИКУМИНИНГ ФАРҒОНАДАГИ ФИЛИАЛИ.

(Фарғона область, Киргили посёлкаси, Колхозная кўчаси, 15).

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

пахтага дастлабки ишлов бериш ишлаб чиқаришининг ускуналари ва технологияси; пахтага дастлабки ишлов бериш; саноат корхоналарининг электр ускуналари ва асбоблари; пахта товароведлиги.

КЕЧКИ УҚИШГА:

саноат корхоналарининг электр ускуналари ва асбоблари.

СИРТҚИ УҚИШГА:

пахтага дастлабки ишлов бериш ишлаб чиқаришининг ускуналари ва технологияси; пахта товароведлиги.

Бекобод индустриал техникуми

(Бекобод шаҳри, Николаев кўчаси, 18).

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

саноат корхоналарининг электр ускуналари ва асбоблари; металлга ишлов берадиган станоклар, автомат линияларни монтаж қилиш ва эксплуатацияга топшириш; тўқилма буюмлар технологияси.

КЕЧКИ УҚИШГА:

саноат корхоналарининг электр ускуналари ва асбоблари, пўлат ишлаб чиқариш; металлга ишлов берадиган станоклар, автомат линияларни монтаж қилиш ва эксплуатацияга топшириш; саноат ва граждан қурилиши;

СИРТҚИ УҚИШГА:

саноат корхоналарининг электр ускуналари ва асбоблари;

Андижон қурилиш техникуми

(Андижон шаҳри, Свобода переулкаси, 193).

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

саноат ва граждан қурилиши бинокорлик деталлари ва темир бетон конструкциялар ишлаб чиқариш; биноларнинг санитария-техника қурилиши; бинокорлик машина ва ускуналари;

КЕЧКИ УҚИШГА:

саноат ва граждан қурилиши: бинокорлик машиналари ва ускуналари.

СИРТҚИ УҚИШГА:

саноат ва граждан қурилиши; бинокорлик деталлари ва темирбетон конструкциялар ишлаб чиқариш; бинокорлик машиналари ва ускуналари.

ТОШКЕНТ СОВЕТ САВДОСИ ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, Ш. Руставели кўчаси, 53).

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

китоб товароведи.

КУНДУЗГИ, КЕЧКИ ВА СИРТҚИ УҚИШЛАРГА:

саноат моллари савдоси товароведлиги ва уни ташкил этиш; озиқ-овқат товарлари савдоси товароведлиги ва уни ташкил этиш; озиқ-овқат тайёрлаш технологияси;

БУХОРО МУЗИКА БИЛИМ ЮРТИ

(Бухоро шаҳри, Почтовая кўчаси, 4).

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

фортепьяно; халқ чолғу асбоблари; баян, духовой ва зарбли асбоблар; ашула; хор дирижёрлиги; музика назарияси;

КЕЧКИ УҚИШГА:

ашула, хор дирижёрлиги.

СИРТҚИ УҚИШГА:

халқ чолғу асбоблари; баян; хор дирижёрлиги.

ТОШКЕНТ КИНО ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, М. Горький кўчаси, 183).

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ УҚИШЛАРГА:

кино установкаларини ускуналаш.

ЯНГИЙУЛ ОЗИҚ-ОВҚАТ ТЕХНИКУМИ

(Янгийўл шаҳри, Виноградная кўчаси, 45).

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

консерва саноати корхоналари машиналари ва ускуналари; бродиль ишлаб чиқариши; ўсимлик мойлари технологияси; консервалаш технологияси.

БУХОРО КОН-ГЕОЛОГИЯ ТЕХНИКУМИ

(Бухоро шаҳри, Ульянов кўчаси, 26).

КУНДУЗГИ ВА КЕЧКИ УҚИШЛАРГА:

нефть ва газ қазилмалари геологияси ва разведка қилиш; нефть ва газ қудуқларини пармалаш; нефть ва газ қудуқларини эксплуатация қилиш;

АНДИЖОН МУЗИКА БИЛИМ ЮРТИ

(Андижон шаҳри, Пушкин кўчаси, 75)

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

фортепьяно; торли асбоблар; духовой ва зарбли асбоблар; халқ чолғу асбоблари; ашула; хор дирижерлиги; музика назарияси.

ОЛМАЛИҚ КОН-МЕТАЛЛУРГИЯ ТЕХНИКУМИ

(Олмалиқ шаҳри, Советская кўчаси, 29).

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

саноат корхоналарининг электр асбоблари ва ускуналари; қодир ва рангли оғир металлар металлургияси;

КЕЧКИ УҚИШГА:

қодир ва рангли оғир металлар металлургияси.

НАМАНГАН ТЎҚИМАЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(Наманган шаҳри, Марғилон кўчаси, 17)

КУНДУЗГИ ВА КЕЧКИ УҚИШЛАРГА:

саноат корхоналарининг электр асбоблари ва ускуналари: пахта йигириш ишлаб чиқариши; тўқув ишлаб чиқариши; газмолга ишлов бериш;

Оҳангарон кон-геология техникуми

(Оҳангарон шаҳри, Комсомол кўчаси, 1)

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

фойдали қазилмалар геологияси, уни қидириш ва разведка қилиш; фойдали қазилмаларни қидириш геофизик методлари; гидрогеология ва инженерлик геологияси; фойдали қазилмаларни разведка қилиш техникаси; қозон ва газ турбиналари қурилмалари;

КЕЧКИ УҚИШГА:

фойдали қазилмаларни очиқ усулда ишлаш; тоғ электрмеханикаси;

СИРТҚИ УҚИШГА:

фойдали қазилмалар геологияси, уни қидириш ва разведка қилиш; фойдали қазилмаларни қидириш ва разведка қилишнинг геофизик методлари; фойдали қазилмаларни очиқ усулда ишлаш; тоғ электромеханикаси; қозон ва газ турбиналари қурилмалари.

НУКУС АВТОМОБИЛЬ-ЙУЛ ҚУРИЛИШИ ТЕХНИКУМИ

(Нукус шаҳри, Қизкетган қирғоғи)

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

автомобиль йўлларни қуриш ва уни эксплуатация қилиш; автомобиль транспортини эксплуатация қилиш; автомобилларнинг техника кўриги ва уни ремонт қилиш.

КЕЧКИ УҚИШГА:

автомобилларнинг техника кўриги ва уни ремонт қилиш.

СИРТҚИ УҚИШГА:

автомобиль транспортини эксплуатация қилиш; автомобилларнинг техник кўриги ва уни ремонт қилиш;

АНДИЖОН ЭЛЕКТРОМЕХАНИКА ТЕХНИКУМИ

(Андижон шаҳри Киров кўчаси, 23)

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

саноат корхоналарининг электр асбоблари ва ускуналари: пайвандлаш ишлаб чиқариш технологияси; йўл машиналари ва асбоблари.

КЕЧКИ УҚИШГА:

йўл машиналари ва асбоблари.

ТОШКЕНТ ЭЛЕКТРОМЕХАНИКА ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, Бабушкин кўчаси, 4)

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

саноат корхоналарининг электр асбоблари ва ускуналари; пайвандлаш ишлаб чиқариши технологияси; савдо ва умумовқатланиш корхоналари машиналари ва ускуналари; холодильник-компрессор машиналари ва қурилмалари;

КЕЧКИ УҚИШГА:

электр станциялари, тармоқлар ва системалари; саноат корхоналарининг электр асбоблари ва ускуналари; металларни қирқиш йўли билан ишлаш; пайвандлаш ишлаб чиқариши технологияси; холодильник-компрессор машиналари ва қурилмалари; контроль-ўлчов асбоблари ва приборлари ишлаб чиқариш; кабель ва симлар ишлаб чиқариш; яримўтказгич асбоблар ишлаб чиқариш.

СИРТҚИ УҚИШГА:

саноат корхоналарининг электр асбоблари ва ускуналари; холодильник-компрессор машиналари ва қурилмалари.

Чирчиқ индустриал техникуми

(Чирчиқ шаҳри Юқорисоцшаҳарча, Коммунистическая кўчаси, 11)

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

электр станциялари, тармоқлари ва системалари; электр иссиқлик техника ўлчови; қишлоқ хўжалик машиналари; электр машинасозлиги; минерал ўғитлар ва кислоталар технологияси.

КЕЧКИ УҚИШГА:

электр станциялари, тармоқлари ва системалари; саноат корхоналарининг электр асбоблари ва ускуналари; қирқиб ишланадиган деталлар: химия машинасозлиги; электр машинасозлиги; минерал ўғитлар ва кислоталар технологияси;

СИРТҚИ УҚИШГА:

электр станциялари, тармоқлари ва системалари; саноат корхоналарининг электр асбоблари ва ускуналари: қишлоқ хўжалик машиналари; минерал ўғитлар ва кислоталар технологияси.

Фарғона музика билим юрти

(Фарғона шаҳри, Садовая кўчаси, 3).

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

фортепьяно, торли асбоблар; духовой ва зарбли асбоблар; халқ чолғу асбоблари; ашула; хор дирижёрлиги; музика назарияси.

КЕЧКИ УҚИШГА:

Ашула; хор дирижёрлиги.

СИРТҚИ УҚИШГА:

фортепьяно, духовой ва зарбли асбоблар; халқ чолғу асбоблари:

ТОШКЕНТ МАДАНИЙ-ОҚАРТУВ ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, 2-Чимбой проезди, 91)

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

мактабгача тарбия.

КУНДУЗГИ ВА КЕЧКИ УҚИШЛАРГА:

маданий-оқартув ишлари; кутубхоначилик.

МАРҒИЛОН ПЛАН-ЭКОНОМИКА ТЕХНИКУМИ

(Марғилон шаҳри, Ўзбекистон 25 йиллиги кўчаси, 135).

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

қурилишни планлаштириш; саноат моллари савдоси товароведлиги ва уни ташкил этиш, озиқ-овқат товарлари савдоси товароведлиги ва уни ташкил этиш; бухгалтерлик ҳисоби; савдода бухгалтерлик ҳисоби; ҳисоб ва ҳисоблаш ишларини механизациялаш;

КЕЧКИ УҚИШГА:

қурилишни планлаштириш; бухгалтерлик ҳисоби.

СИРТҚИ УҚИШГА:

қурилишни планлаштириш; саноат моллари савдоси товароведлиги ва уни ташкил этиш; озиқ-овқат товарлари савдоси товароведлиги ва уни ташкил этиш, бухгалтерлик ҳисоби; савдода бухгалтерлик ҳисоби:

БЕНЬКОВ НОМИДАГИ РЕСПУБЛИКА БАДИИЙ БИЛИМ ЮРТИ

(Тошкент шаҳри, Байналмилал кўчаси, 2).

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

бадиий гримлаш; бадиий нақшлар; ёғочга, суяк ва тошга бадиий ишлов бериш; чизмакашлик ва расм солиш бўйича ўқитиш: театр декорацияси;

ТЕРМИЗ МУЗИКА БИЛИМ ЮРТИ

(Термиз шаҳри, Нариманов кўчаси 53).

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

ашула, хор дирижёрлиги.

КЕЧКИ ВА СИРТҚИ УҚИШЛАРГА:

фортепьяно; халқ чолғу асбоблари; баян, духовой ва зарбли асбоблар.

ФАРҒОНА ХИМИЯ ТЕХНОЛОГИЯ ТЕХНИКУМИ

(Фарғона шаҳри, Дружба кўчаси, 13)

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

органик синтез технологияси; металл бўлмаган ҳимоя ёпқичлари;

КУНДУЗГИ, КЕЧКИ ВА СИРТҚИ УҚИШЛАРГА:

саноат корхоналарининг электр асбоблари ва ускуналари; минерал ўғитлар ва кислоталар технологияси;

НАМАНГАН МУЗИКА БИЛИМ ЮРТИ

(Наманган шаҳри, Энгельс кўчаси, 35).

КУНДУЗГИ ВА КЕЧКИ УҚИШЛАРГА:

ашула.

КЕЧКИ УҚИШГА:

хор дирижёрлиги.

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ УҚИШЛАРГА:

фортепьяно; халқ чолғу асбоблари, баянь, духовой, торли асбоблар; духовой ва зарбли асбоблар; хор дирижёрлиги; музика назарияси;

НУКУС ЭНЕРГЕТИКА ТЕХНИКУМИ

(Нукус шаҳри, М. Горький кўчаси, 179).

КУНДУЗГИ УҚИШГА:

электр станциялари, тармоқлар ва системалар, энергосистемаларнинг рельс муҳофазаси ва автоматикаси, қозон ва буғ турбиналари қурилмалари.

КЕЧКИ УҚИШГА:

электр станциялари, тармоқлар ва системалар; қозон ва турбиналари қурилмалари.

СИРТҚИ УҚИШГА:

электр станциялари, тармоқлар ва системалар.

ПЕДАГОГИКА БИЛИМ ЮРТЛАРИ

кундузги ўқишга умум-таълим мактабларда рус тилидан дарс бериш ҳуқуқига эга бўлгани ҳолда, бошланғич синфларни ўқитиш мутахассислиги бўйича қуйидаги педагогика билим юртлари ўқувчилар қабул қилади;

Андижон педагогика билим юрти — Советская кўчаси, 3.

Қўқон хотин-қизлар педагогика билим юрти — Советская кўчаси, 17.

Республика хотин-қизлар педагогика билим юрти — Тошкент шаҳри, Ўқчи кўчаси, 123.

Хўжайли педагогика билим юрти — Нариманов кўчаси, 6.

Самарқанд хотин-қизлар педагогика билим юрти. — Октябрская кўчаси, 11.

Кундузги ва кечки бўлимлар

Сурхондарё педагогика билим юрти — Ангор қишлоғи, «Қизил Юлдуз» колхози.

Жиззах педагогика билим юрти — В. И. Ленин номидаги 8-мактаб биноси.

Жеттисой қозоқ педагогика билим юрти — Театральная кўчаси, 4.

Бухоро педагогика билим юрти — Ленин кўчаси, 141.

Хива педагогика билим юрти — Гагарин кўчаси, 31.

Қарши педагогика билим юрти — Индустриальная кўчаси, 34.

№ А — 130. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64543. Р — 05370.